

საქართველოს სტატისტიკის
ეროვნული სამსახური

ქალი და კაცი საქართველოში

სტატისტიკური პუბლიკაცია

თბილისი - 2020

შინაარსი

გენდერული თანასწორობა	4
გენდერული სტატისტიკის მნიშვნელობა	5
ქვეყანაში განხორციელებული აქტივობები	6
მეგზური მკითხველისთვის	9
მოსახლეობა	10
ჯანმრთელობის დაცვა	34
განათლება	46
სოციალური უზრუნველყოფა	62
სამუშაო ძალა, ხელფასები	70
ცხოვრების დონე	76
საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები	86
ბიზნეს სექტორი	92
სამართალდარღვევები	102
ხელისუფლება	112
ცნებები და განმარტებები	118
შენიშვნები	129

პირობითი აღნიშვნები

- ... მონაცემი არ არსებობს
- მოვლენა არ არსებობს
- 0.0 მაჩვენებლის სიდიდე უმნიშვნელოა

შემოკლებები

- საქსტატი - საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური
- SDGs - Sustainable Development Goals (მდგრადი განვითარების მიზნები)
- გაერო - გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია

ცალკეულ შემთხვევებში განსხვავება საბოლოო შედეგსა და შესაკრებთა ჯამს შორის აიხსნება მონაცემთა დამრგვალებით.

გენდერული თანასწორობა

გენდერული თანასწორობა ნიშნავს ქალისა და კაცის, გოგოსა და ბიჭის თანაბარ უფლებებს, პასუხისმგებლობებსა და შესაძლებლობებს. თანასწორობა არ გულისხმობს, რომ ქალი და კაცი იდენტურნი უნდა გახდნენ, თანასწორობა გულისხმობს იმას, რომ ადამიანის სქესი არ უნდა განსაზღვრავდეს მის უფლებებს, პასუხისმგებლობასა და შესაძლებლობებს. გენდერული თანასწორობა გულისხმობს, რომ როგორც ქალების, ასევე კაცების ინტერესები, საჭიროებები და პრიორიტეტები მიიღება მხედველობაში ქალებისა და კაცების ჯგუფების მრავალფეროვნების გათვალისწინებით.¹⁾

საქართველოს კონსტიტუციის მე-11 მუხლი (ცვლილებები დამტკიცებულია საქართველოს პარლამენტის მიერ 2017 წელს) და კანონი გენდერული თანასწორობის შესახებ (დამტკიცებულია საქართველოს პარლამენტის მიერ 2010 წელს), უზრუნველყოფს ქალებისთვის და კაცებისთვის თანაბარ უფლებებს და შესაძლებლობებს, ასევე აღიარებს განსაკუთრებული ზომების მიღების აუცილებლობას ქალებსა და კაცებს შორის არსებითი თანასწორობის მისაღწევად და უთანასწორობის აღმოსაფხვრელად.

2006 წლის საქართველოს გენდერული თანასწორობის კონცეფციის მიხედვით, გენდერული თანასწორობა ადამიანის უფლებათა განუყოფელი ნაწილია. იგი გულისხმობს ქალთა და კაცთა თანაბარ წარმოჩენას, უფლებამოსილებასა და თანასწორ მონაწილეობას საზოგადოებრივი და პირადი ცხოვრების ყველა სფეროში. ამასთანავე, გენდერული თანასწორობა მდგრადი და ადამიანზე ორიენტირებული განვითარების წინაპირობა და მაჩვენებელია.²⁾

გენდერული თანასწორობის მიღწევა და ქალებისა და გოგოების გაძლიერება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მდგრადი განვითარების მიზნების (SDG) ნაწილია. აქ წარმოდგენილი სქესის ნიშნით გაყოფილი რაოდენობრივი მონაცემები არა მხოლოდ ქალებისა და კაცების მდგომარეობას ასახავს საქართველოში, არამედ, ქვეყნის განვითარების მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია.

¹⁾ გაეროს ქალთა ორგანიზაცია, გენდერული მენისტრიმინჯი - ცნებები და განმარტებები. ხელმისაწვდომია აქ: <http://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm>

²⁾ იხილეთ იქვე.

გენდერული სტატისტიკის მნიშვნელობა

გენდერული სტატისტიკა - ეს არის სტატისტიკა ქალისა და კაცის მდგომარეობის შესახებ საზოგადოებრივი და ეკონომიკური საქმიანობის ყველა სფეროში. ის წარმოადგენს ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ინსტრუმენტს, რომელიც საშუალებას იძლევა ქალების, კაცების, გოგოებისა და ბიჭების პრიორიტეტები და საჭიროებები იმგვარად იყოს გათვალისწინებული პოლიტიკის შემუშავება-განხორციელების პროცესებში, რომ უზრუნველყოთ ამ პოლიტიკის მიერ მოტანილი სარგებლის და შედეგების თანასწორობა ყველასთვის.

გენდერული სტატისტიკის მიზანია მიუკერძოებელი მონაცემების წარმოება ქალისა და კაცის სტატუსისა და გენდერული თანასწორობის რეალური ვითარების შესახებ. სქესის ნიშნით დიფერენცირებული სტატისტიკური აღრიცხვის მიხედვით მონაცემთა შეგროვების სრულყოფა და გაფართოება მეტად მნიშვნელოვანია გენდერულ თემატიკაზე მომუშავე პირებისთვის, საკანონმდებლო ორგანოს, სახელმწიფო სტრუქტურებისა და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებისთვის.

გაეროს მდგრადი განვითარების (SDG) მიზნების ნაციონალიზაცია საქართველოს მთავრობამ 2015 წელს დაიწყო, და გლობალური 17 მიზნის ადაპტაციით, განსაზღვრა საქართველოსთვის პრიორიტეტული ამოცანები, მაჩვენებლები და სამიზნეები. SDG დღის წესრიგის განხორციელებით, 2030 წლისთვის ქვეყანაში მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება მდგომარეობა გენდერული თანასწორობის მიმართულებით; SDG მიზანი 5 თანმდევი ამოცანით ითვალისწინებს გენდერული თანასწორობის მიღწევას და ყველა ქალისა და გოგოს შესაძლებლობების გაუმჯობესებას. გენდერული მაჩვენებლები და სამიზნეები გაწერილია აგრეთვე სხვადასხვა მიზანში, რომელთა ამოცანების შესრულება ასევე მნიშვნელოვანია. წინამდებარე პუბლიკაციაში ასახულია საქართველოს გენდერული სტატისტიკის კავშირი გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნების შესაბამის მაჩვენებლებთან.

ქვეყანაში განხორციელებული აქტივობები

- 1994 განხორციელდა CEDAW კონვენციის ხელმოწერა და რატიფიცირება ქალთა მიმართ ყველა ფორმის დისკრიმინაციის აღმოსაფხვრელად;
- 1995 მიღებული იქნა პეკინის დეკლარაცია და სამოქმედო პლატფორმა;
- 1999 მიღებული იქნა 511-ე დადგენილება, რომელიც ითვალისწინებს ღონისძიებებს ქალთა უფლებების დაცვის გაძლიერების შესახებ საქართველოში;
- მნიშვნელოვანი პროგრესი იქნა მიღწეული საქართველოს მთავრობის მიერ გენდერული თანასწორობის ვალდებულებების პროაქტიური განხორციელების კუთხით, რომელიც განსაზღვრულ იქნა CEDAW, BPfA, MDGs, მოსახლეობის განვითარების საერთაშორისო კონფერენციაზე (ICPD) სამოქმედო პროგრამის შესაბამისად, კერძოდ:
- 1) ეროვნული კანონმდებლობისა და პოლიტიკის შემუშავების ფარგლებში ქალთა უფლებების უზრუნველყოფა;
 - 2) ქალთა მიმართ ძალადობის პრევენცია და რეაგირება;
 - 3) კონფლიქტურ რეგიონებში ქალთა საკითხების გადანყვეტა და მცდელობები ღონისძიებების განსახორციელებლად;
 - 4) ქალთა რიცხოვნობის გაზრდა ძალაუფლებისა და გადანყვეტილების მიღების პროცესში;
- 2004 შეიქმნა გენდერული თანასწორობის საკონსულტაციო საბჭო;
- 2004 განხორციელდა ათასწლეულის განვითარების მიზნების (MDG) ეროვნულ დონეზე მორგება: მიზანი 3 - გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობა და ქალთა უფლებების გაძლიერება:
- გენდერული თანასწორობის უზრუნველყოფა დასაქმების სფეროში;
 - თანაბარი ხელმისაწვდომობა პოლიტიკურ სფეროსა და მენეჯმენტის ყველა საფეხურზე;
- 2005 შეიქმნა გენდერული თანასწორობის სამთავრობო კომისია;

- 2006 დამტკიცდა გენდერული თანასწორობის სახელმწიფო კონცეფცია;
- 2006 დამტკიცდა საქართველოს კანონი „ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“;
- 2006 დამტკიცდა საქართველოს კანონი „ოჯახში ძალადობის აღმოფხვრის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“;
- 2010 დამტკიცდა საქართველოს კანონი გენდერული თანასწორობის შესახებ;
- 2012 განხორციელდა ოჯახში ძალადობის სისხლის სამართლის დანაშაულად გარდაქმნა;
- 2013 შეიქმნა თანამდებობა - პრემიერ მინისტრის თანაშემწე ადამიანის უფლებებისა და გენდერული თანასწორობის საკითხებში;
- 2013 სახალხო დამცველის აპარატში ჩამოყალიბდა გენდერული თანასწორობის დეპარტამენტი, როგორც მუდმივმოქმედი სტრუქტურული ერთეული;
- 2013 სახალხო დამცველის აპარატმა შეიმუშავა სამოქმედო გეგმა 2013-2015 წლებისთვის, ასევე, გაეროს ტექნიკური დახმარებით შემუშავდა სტრატეგია გენდერის მეინსტრიმიმინგთან დაკავშირებით;
- 2014 დამტკიცდა საქართველოს კანონი დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ;
- 2014 ხელი მოეწერა ქალთა მიმართ და ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის შესახებ ევროპის საბჭოს კონვენციას (ე.წ. სტამბულის კონვენცია);
- 2014 განხორციელდა საკანონმდებლო ცვლილებების პირველი ტალღა, კანონმდებლობის ჰარმონიზება სტამბულის კონვენციის შესაბამისად;
- 2015 საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ დაამტკიცა გენდერული თანასწორობის სტრატეგია, დაინიშნა კოორდინატორი გენდერულ საკითხებში;

- 2016 შეიქმნა ადამიანის უფლებების უწყებათაშორისი საბჭო;
- 2017 მოხდა ევროპის საბჭოს „ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის შესახებ“ კონვენციის რატიფიცირება;
- 2017 შეიქმნა გენდერული თანასწორობის, ქალთა მიმართ და ოჯახში ძალადობის საკითხებზე მომუშავე უწყებათაშორისი კომისია;
- 2018 საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროში შეიქმნა ადამიანის უფლებათა დაცვის დეპარტამენტი;
- 2018 დამტკიცდა ადამიანის უფლებათა დაცვის სამთავრობო სამოქმედო გეგმა 2018-2020 წლებისთვის;
- 2019 საქართველომ აირჩია ქალი პრეზიდენტი;
- 2019 საქართველომ გაეროში წარადგინა პეკინის მოქმედებათა პლატფორმის 25 წლის განხორციელების ანგარიში;
- 2020 საქართველოს ევროპის საბჭოს გრევიოს კომიტეტს წარუდგინა „ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის შესახებ“ კონვენციის განხორციელების პირველი ანგარიში;
- 2020 საქართველომ გაეროს წარუდგინა CEDAW კონვენციის მეექვსე პერიოდული ანგარიში;
- 2020 საარჩევნო კოდექსში განხორციელებული საკანონმდებლო ცვლილებების შედეგად, საქართველოში პირველად შემოღებულ იქნა კვოტები ქალთა პოლიტიკური ჩართულობის გაზრდის მიზნით.

მეზღური მკითხველისთვის

“ქალი და კაცი საქართველოში” გენდერული პრობლემებისადმი მიძღვნილი მეთორმეტე სტატისტიკური პუბლიკაციაა. წინა წლების პუბლიკაციებში წარმოდგენილ მონაცემებთან ერთად, იგი მოიცავს 2018 წელს განხორციელებული მრავალინდიკატორული კლასტერული კვლევის შედეგად მიღებულ ახალ მაჩვენებლებს, რომლებიც შეესაბამება მდგრადი განვითარების მიზნებს.

პუბლიკაციაში მოყვანილი სტატისტიკური მონაცემები ასახავს ქვეყანაში ჩამოყალიბებული გენდერული თანასწორობის 2019 წლის ძირითად ტენდენციებს. უმრავლეს შემთხვევაში ცხრილებში და დიაგრამებში წარმოდგენილია აბსოლუტური რიცხვები/რაოდენობა ან პროპორციები. პროპორციები/პროცენტული განაწილება წარმოდგენილია ორგვარად: პროცენტული წილი და სქესის მიხედვით განაწილება:

- ▶ პროცენტული წილი - გარკვეული მახასიათებლის პროპორცია თითოეული სქესისთვის ცალ-ცალკე; მაგალითად, ქალი სტუდენტების განაწილება სახელმწიფო და კერძო უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების მიხედვით;

- ▶ სქესის მიხედვით განაწილება - გარკვეული მახასიათებლის განაწილება სქესის მიხედვით; მაგალითად, უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სტუდენტი ქალების და კაცების პროცენტული წილი.

პუბლიკაცია მიზნად ისახავს ხელი შეუწყოს გენდერული პრობლემების შესახებ საზოგადოების ინფორმირებულობის დონის ამაღლებასა და გენდერული თანასწორობის სფეროში მიზანმიმართული სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებას.

მონაცემები ემყარება საქსტატის გამოკვლევებს და ადმინისტრაციულ წყაროებს.

საქმიანი შენიშვნები და წინადადებები პუბლიკაციის ფორმატისა და შინაარსის შესახებ, ავტორთა ჯგუფის მიერ მადლიერებით იქნება მიღებული.

ქალი და კაცი
საქართველოში

მოსახლეობა

1990-იანი წლების დასაწყისში, დამოუკიდებლობის აღდგენის პირველივე წლებიდან, საქართველოს მოსახლეობამ არსებითი ცვლილებები განიცადა. მოსახლეობის რიცხოვნობა მნიშვნელოვნად შემცირდა ფართომასშტაბიანი მიგრაციული პროცესების შედეგად. ამას მოჰყვა სიკვდილიანობის და შობადობის მკვეთრი შემცირება.

ამჟამად საქართველოს მოსახლეობაში შეინიშნება დემოგრაფიული დაბერების პროცესი: 2000 წლიდან 2020 წლამდე პერიოდში, 65 წლის და უფროსი ასაკის ქალების წილი ქალების მთლიან რიცხოვნობაში გაიზარდა დაახლოებით 22%-ით, მაშინ როცა მამაკაცებში იგივე მაჩვენებელი დაახლოებით 14%-ით არის გაზრდილი.

ქვეყნების აბსოლუტურ უმრავლესობაში ჩვეულებრივ, ბიჭი უფრო მეტი იბადება, ვიდრე გოგო. იგივე ტენდენცია, წლების მანძილზე, საკმაოდ სტაბილურად არის გამოხატული საქართველოშიც. ახალშობილი ბიჭების წილი 52%-ს შეადგენს. ამრიგად, 30 წლამდე ასაკში, მამაკაცების რიცხვი აღემატება ქალების რაოდენობას. თუმცა 30 წლის და უფროს ასაკში, ქალების რიცხოვნობა სჭარბობს კაცების რიცხოვნობას, ამ უკანასკნელის მაღალი მოკვდაობის გამო. საერთაშორისო მასშტაბით, კაცებში მოკვდაობის მაღალი მაჩვენებელი გარკვეულწილად ქცევით ხასიათს ატარებს: გენდერული განსხვავება ალკოჰოლის მოხმარებაში, მწვევლებში, სარისკო აქტივობებში მონაწილეობაში, ისეთები, როგორიცაა ავტომანქანის მართვა, განსაზღვრავს ქალების სიცოცხლის უფრო მაღალ ხანგრძლივობას კაცებთან შედარებით.

ამრიგად, გასაკვირი არ არის, რომ საქართველოში ქალების სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას უფრო მაღალია, ვიდრე კაცების. ამასთან, სიცოცხლის მოსალოდნელ ხანგრძლივობაში სქესის მიხედვით განსხვავებები არსებითია, ქალებისთვის შეადგენს 78.4 წელს, ხოლო კაცებისთვის 69.8 წელს.

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ბოლო წლებში ცოცხლად დაბადებულებში გოგოებისა და ბიჭების თანაფარდობა სტაბილური რჩება, რის გამოც სქესთა რაოდენობრივი თანაფარდობა დაბადებისას (დაბადებული ბიჭების რაოდენობა ყოველ 100 გოგოზე) შეადგენს დაახლოებით 108-ს. თუმცა საინტერესოა, რომ სქესთა რაოდენობრივ თანაფარდობაში მნიშვნელოვანი

შემცირება გამოვლინდა მესამე რიგითობის ბავშვის დაბადების შემთხვევაში: ამ მაჩვენებლის დონე ყველაზე მაღალი იყო 2006 წელს და შეადგენდა 141-ს, თუმცა შეინიშნებოდა მუდმივი შემცირების ტენდენცია და 2019 წელს 113 შეადგინა, რაც მიუთითებს გენდერული ნიშნით სქესის შერჩევასთან დაკავშირებული საკითხების დადებით განვითარებაზე.

მიგრაცია კვლავაც მნიშვნელოვან როლს თამაშობს საქართველოს დემოგრაფიულ მდგომარეობაში. ტრადიციულად მაღალია მობილობა კაცებს შორის: 2019 წელს კაცები შეადგენდნენ იმიგრანტების 59%-ს და ემიგრანტების 56%-ს.

რეგისტრირებული ქორწინების საშუალო ასაკმა, ბოლო 10 წლის განმავლობაში, სტაბილური ზრდა აჩვენა: ქალების ქორწინების საშუალო ასაკი 2009 წელს 26.5-ს შეადგენდა, ხოლო 2019 წელს - 29.7-ს. კაცების შემთხვევაში ანალოგიური ზრდა ნაკლებად იყო გამოხატული, მათი ქორწინების საშუალო ასაკმა შესაბამისად 30.2 და 32.6 წელი შეადგინა.

მოსახლეობა

რიცხოვნობა (ათასი)

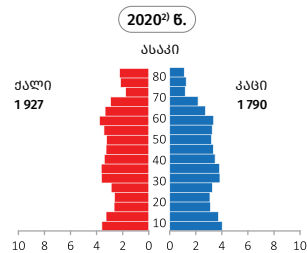
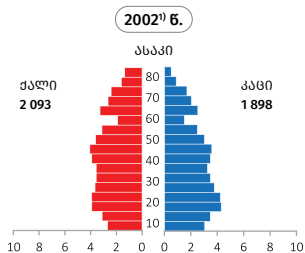
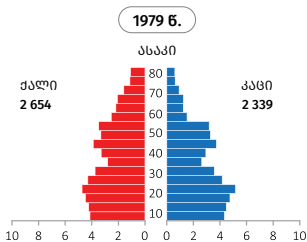
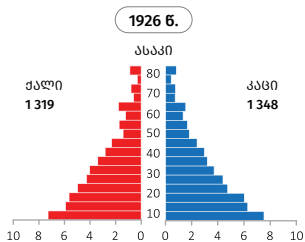
წელი	მოსახლეობა		ცოცხლად დაბადებულები		გარდაცვალება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
2009	1 989 ¹⁾	1 811 ¹⁾	27	30	24	26
2019	1 927 ²⁾	1 790 ²⁾	23	25	23	24

წელი	იმიგრანტები		ემიგრანტები	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
2009	24	39	41	57
2019	40	57	46	59

¹⁾ 2010 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.²⁾ 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

მოსახლეობა ასაკის და სქესის მიხედვით

რიცხოვნობა (ათასი), განაწილება (%)

¹⁾ 2002 წლის მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის გადაანგარიშებული მონაცემები.

²⁾ 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

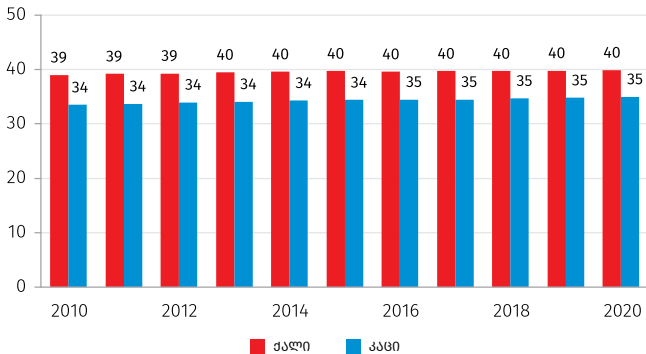
სქესთა რაოდენობრივი თანაფარდობა ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით

2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით

კაცი 100 ქალზე

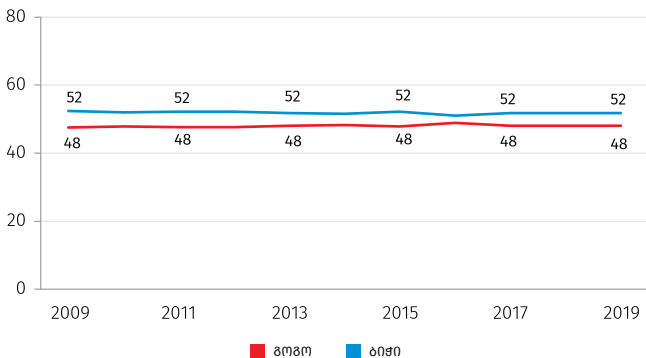
ასაკი	
0-4	107.2
5-9	108.1
10-14	111.1
15-19	113.1
20-24	111.6
25-29	103.6
30-34	100.6
35-39	99.7
40-44	98.1
45-49	97.3
50-54	92.7
55-59	86.8
60-64	79.5
65-69	71.7
70-74	64.0
75-79	55.7
80-84	48.8
85+	42.6

მოსახლეობის მედიანური ასაკი

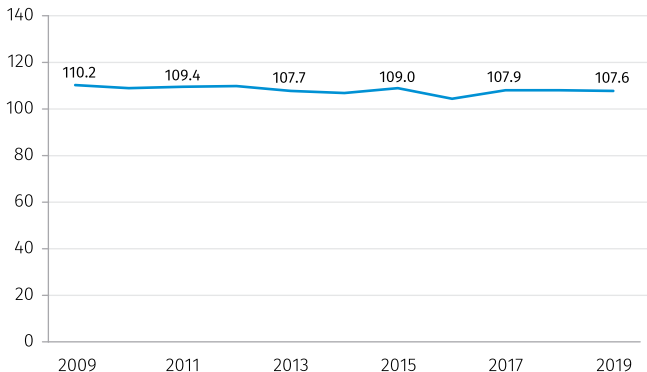
ცოცხლად დაბადებულთა განაწილება სქესის მიხედვით

(%)

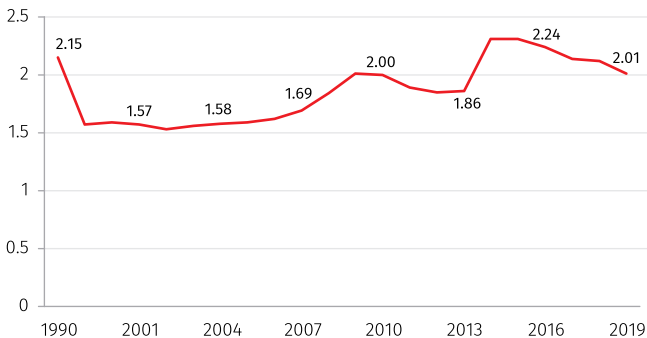
სქესთა რომდენობრივი თანაფარდობა დაბადებისას

ბიჭი 100 გოგონა

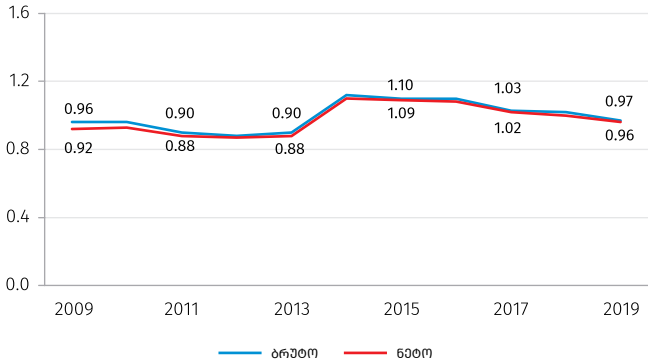

შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტი

ერთი ქალის მიერ გარჩენილი ბავშვების საშუალო რიცხვობა

მოსახლეობის აღწარმოების ბრუტო¹⁾ და ნეტო²⁾ კოეფიციენტები

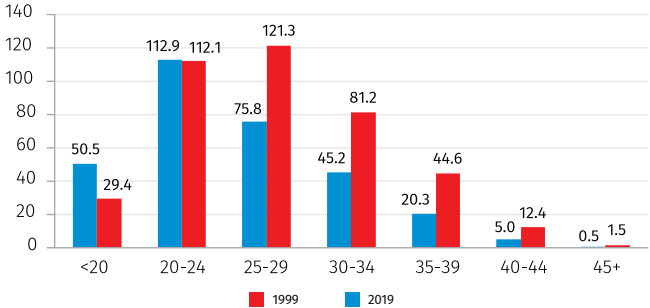

¹⁾ ერთი ქალის მიერ მთელი ცხოვრების მანძილზე (პირობითად 15-49 წლის ასაკში) ცოცხლად დაბადებული გოგონების საშუალო რიცხოვნობა.

²⁾ ერთი ქალის მიერ მთელი ცხოვრების მანძილზე (პირობითად 15-49 წლის ასაკში) ცოცხლად დაბადებული გოგონების საშუალო რიცხოვნობა, რომლებიც იცოცხლებენ იმ ასაკამდე, რომელშიც დედა იყო თითოეული ამ გოგოს დაბადებისას.

შობადობის ასაკობრივი კოეფიციენტი (SDG 3.7.2)

დაბადებულთა რიცხოვნობა 1000 ქალზე, ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით

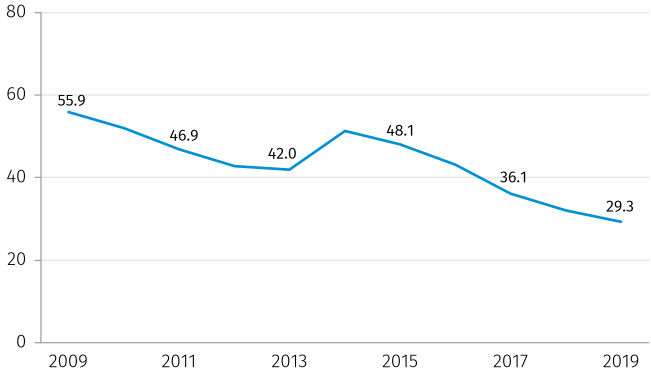
სქესთა თანაფარდობა დაბადების რიგითობის მიხედვით

ბიჭი 100 გოგონა

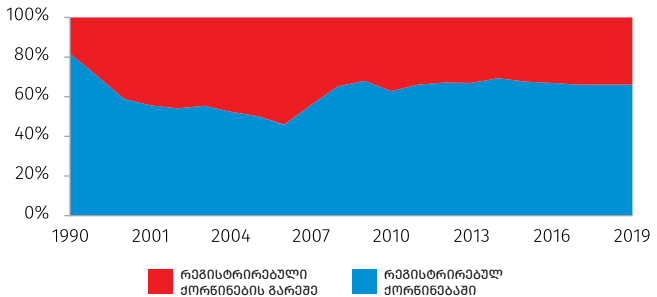
წელი	დაბადების რიგითობა:		
	პირველი შვილი	მეორე შვილი	მესამე და მომდევნო შვილი
2006	108	112	141
2007	108	113	139
2008	110	109	132
2009	106	109	133
2010	104	108	129
2011	108	105	125
2012	110	107	118
2013	106	104	122
2014	105	105	117
2015	105	108	121
2016	102	103	112
2017	107	105	114
2018	106	107	113
2019	106	106	113

მოზარდების შობადობის კოეფიციენტი

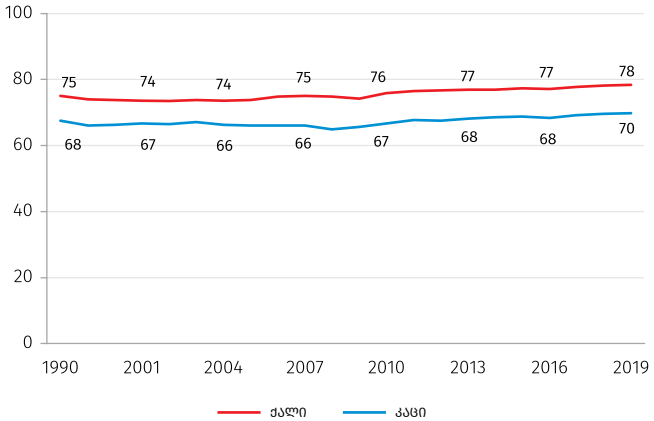
15-19 წლის ასაკობრივი ჯგუფის ქალების მიერ დაბადებული ბავშვების საშუალო რაოდენობა ამავე ასაკობრივი ჯგუფის 1 000 ქალზე.

ცოცხლად დაბადებულების განაწილება მშობლების ქორწინებითი მდგომარეობის მიხედვით

სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას (წელი)

გარდაცვალება ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, 2019 წ.

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

ასაკი	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
0	1	1	44	56
1-9	0	0	43	57
10-19	0	1	28	72
20-29	0	1	24	76
30-39	1	2	22	78
40-49	2	6	22	78
50-59	6	14	27	73
60-69	12	23	34	66
70-79	23	23	49	51
80+	55	29	64	36
სულ	პროცენტი	100	100	
	რიცხოვნობა	22 640	24 019	

გვერდობა დედის ასაკის მიხედვით, 2019 წ.

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

ასაკი	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	გოგო	ბიჭი	გოგო	ბიჭი
<15	0	0	0	0
15-19	6	7	48	52
20-29	46	45	49	51
30-39	40	40	48	52
40-49	8	8	47	53
50+	0	0	0	0
სულ პროცენტი	100	100	49	51
რიცხოვნობა	222	235		

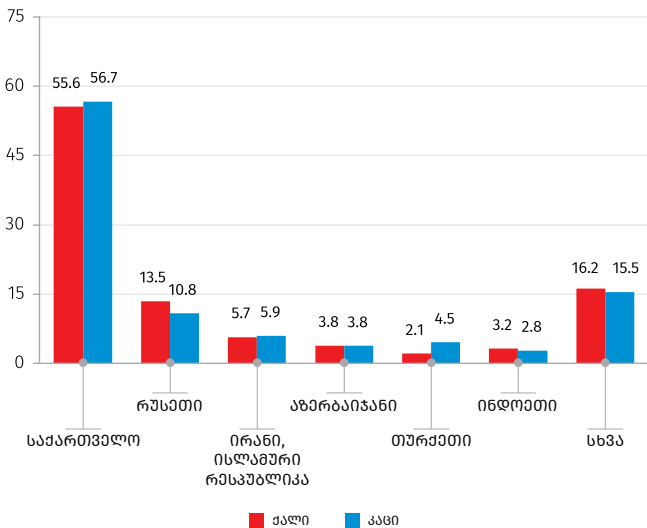
იმიგრანტების რიცხოვნობა ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, 2019 წ.

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

ასაკი	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება		
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი	
0	2	2	46	54	
1-9	8	6	48	52	
10-19	9	8	43	57	
20-29	20	25	36	64	
30-39	19	25	34	66	
40-49	15	17	39	61	
50-59	15	11	49	51	
60-69	9	5	57	43	
70-79	2	1	62	38	
80+	1	0	69	31	
სულ	პროცენტი	100	100	41	59
	რიცხოვნობა	39 648	57 216		

ნიმგრანტების რიცხოვნობა მოქალაქეობის მიხედვით, 2019 წ.

განაწილება (%)

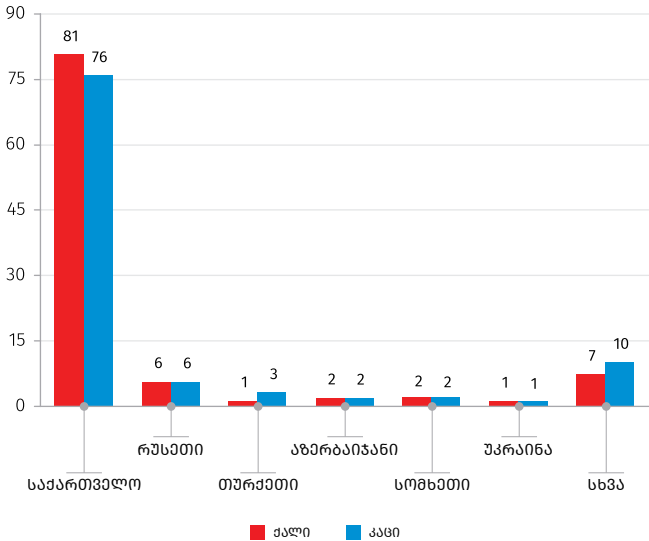
ემიგრანტების რიცხოვნობა ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, 2019 წ.

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

ასაკი	პროცენტული ნილი		სქესის მიხედვით განაწილება		
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი	
0	1	1	47	53	
1-9	8	7	47	53	
10-19	8	8	44	56	
20-29	21	27	38	62	
30-39	21	26	38	62	
40-49	18	17	45	55	
50-59	14	10	55	45	
60-69	6	3	62	38	
70-79	2	1	67	33	
80+	1	0	72	28	
სულ	პროცენტი	100	100	44	56
	რიცხოვნობა	46 261	58 846		

ემიგრანტების განაწილება მოქალაქეობის მიხედვით, 2019 წ.

(%)

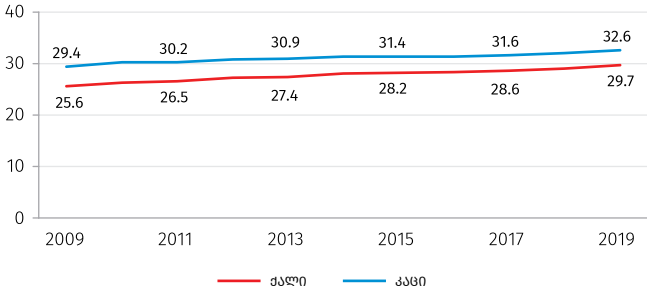
დაქორწინებულთა რიცხოვნობა ასაკის მიხედვით, 2019 წ.

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

ასაკი	პროცენტული ნილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
16-19	8	1	87	13
20-29	53	48	53	47
30-39	24	31	44	56
40-49	10	13	44	56
50-59	4	5	41	59
60+	1	2	35	65
სულ პროცენტი	100	100		
რიცხოვნობა	23 285	23 285		

დაქორწინებულთა საშუალო ასაკი

ყველა ქორწინება

დაქორწინებულთა რიცხოვნობა ქალაქად და სოფლად, 2019 წ.

განანილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

ასაკი	ქალაქად		სოფლად	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
16-19	6	1	12	2
20-29	52	45	53	51
30-39	26	32	22	29
40-49	11	14	9	11
50-59	4	6	3	5
60+	1	2	1	2
სულ პროცენტი	100	100	100	100
რიცხოვნობა	14 024	14 024	9 261	9 261

ადრეული ქორწინება (SDG 5.3.1)

პროცენტული მაჩვენებელი ქალებისა/კაცებისა, რომლებიც პირველად დაქორწინდნენ ან დაინწყეს ცხოვრება პარტნიორთან 15 და 18 წლის ასაკამდე, (%)

ასაკი	ქალაქად		სოფლად		სულ	
	< 15	< 18	< 15	< 18	< 15	< 18
20-24 წლის ასაკის ქალების წილი	0.0	8.0	0.8	25.0	0.3	13.9
20-24 წლის ასაკის კაცების წილი	0.0	0.0	1.3	1.3	0.5	0.5

წყარო: მრავალინდიკატორული კლასტერული კვლევა, საქართველო 2018.

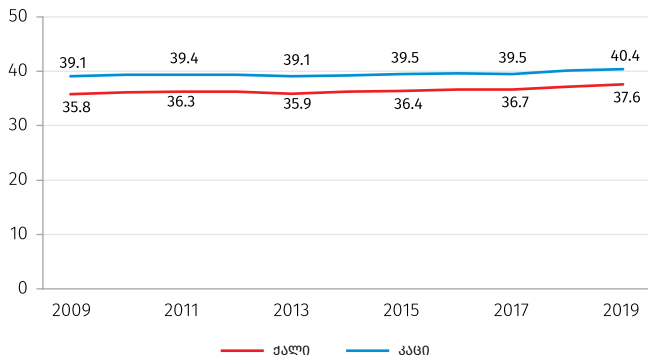
განქორწინებულთა რიცხოვნობა ასაკის მიხედვით, 2019 წ.

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	ასაკი	ქალი	კაცი
	<20	1	0
	20-29	25	17
	30-39	37	36
	40-49	22	26
	50-59	11	14
	60+	4	7
სულ	პროცენტი	100	100
	რიცხოვნობა	11 205	11 205

განქორწინებულთა საშუალო ასაკი

ყველა ქორწინება

ქალი და კაცი
საქართველოში

ჯანმრთელობის დაცვა

ბოლო 15 წლის განმავლობაში ჯანდაცვის სფეროში განხორციელებულმა მნიშვნელოვანმა სახელმწიფო ინვესტიციებმა და საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამის დანერგვამ, გამოიწვია ჯანმრთელობის ძირითადი ინდიკატორების მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება. 2000-იანი წლების დასაწყისთან შედარებით, ჩვილ ბავშვთა მოკვდაობის კოეფიციენტი (გარდაცვლილი ბავშვების რაოდენობა 1000 ცოცხლად დაბადებულზე) ოთხჯერ შემცირდა და 2019 წელს ბიჭებისთვის 8.6-ს, ხოლო გოგონებისთვის 7.1-ს გაუტოლდა.

მსგავსი ტენდენციები შეინიშნება 5 წლამდე ასაკის ბავშვების მოკვდაობის კოეფიციენტში, რომელიც ბოლო 10 წლის განმავლობაში როგორც გოგონებში, ასევე ბიჭებში 2.5-ჯერ შემცირდა. ამავე პერიოდში დედათა სიკვდილიანობა საქართველოში 2.1-ჯერ შემცირდა.

მეორეს მხრივ, დადგენილია, რომ ბოლო 10 წლის განმავლობაში გასამაგებულმა ჯანდაცვის ხარჯებმა და საყოველთაო ჯანმრთელობის დაზღვევის შემოღებამ, გამოიწვია პაციენტების ვიზიტების რაოდენობის მინიმუმ 50%-ით გაზრდა, რაც გულისხმობს სხვადასხვა სახის გადამდები და არაგადამდები დაავადებების უფრო მეტ რეგისტრირებულ რაოდენობას. ანალიზმა აჩვენა, რომ მამაკაცებში ტუბერკულოზის, აივ ინფექციის და ფსიქიკური აშლილობის ახალი შემთხვევები აღემატება ქალებში გამოვლენილ შემთხვევებს, ხოლო ქალებში მამაკაცებთან შედარებით უფრო მეტია ახალდიაგნოზირებული ავთვისებიანი სიმსივნეების შემთხვევები.

სიკვდილის მიზეზების ანალიზი გვიჩვენებს, რომ შემთხვევათა საერთო რაოდენობაში კვლავ ჭარბობს სისხლის მიმოქცევის სისტემის ავადმყოფობები, რაც ქალთა მოკვდაობის მიზეზის 50%-ს, ხოლო მამაკაცთა სიკვდილიანობის 43%-ს შეადგენს. მამაკაცებში უფრო მეტია გარდაცვალების მიზეზი ნეოპლაზმებით (56%) და ასევე, ტრავმებით, მოწამვლით და სხვა გარეგანი მიზეზებით (72%).

ექიმების რაოდენობა (SDG 3.C.1)

სქესის მიხედვით განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	2001	2009	2019
ქალი	67	67	63
კაცი	33	33	37
სულ პროცენტი	100	100	100
რიცხოვნობა	20	21	32

წყარო: საქართველოს ოპორტიუნისტული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

გარდაცვალების მიზეზები, 2019 წ. (SDG 3.4.1)

განანილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	პროცენტული ნილი		სქესის მიხედვით განანილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სისხლის მიმოქცევის სისტემის დაავადებები	50	43	52	48
სიმსივნეები	15	18	44	56
კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევებით გამოვლენილი სიმპტომები	14	12	53	47
სასუნთქი სისტემის ავადმყოფობები	7	7	47	53
ტრავმები, მონამვლები და გარეგანი მიზეზების ზემოქმედების ზოგიერთი სხვა შედეგები	3	7	28	72
სხვა ავადმყოფობები	11	13	45	55
სულ პროცენტი	100	100	49	51
რიცხოვნობა	23	24		

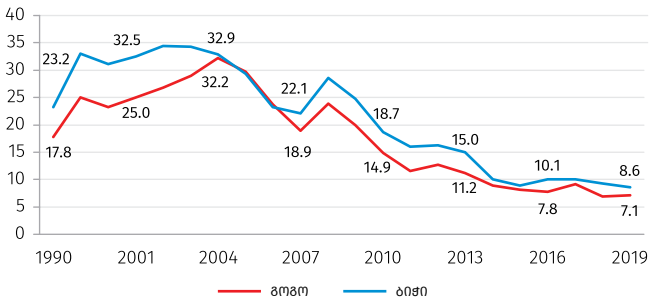
5 წლამდე ასაკის ბავშვთა მოკვდაობის კოეფიციენტი (SDG 3.2.1)

1 000 ცოცხლად დაბადებულზე

	ბიჭი	გოგო
2009	26.8	22.4
2010	21.1	16.6
2011	18.0	13.0
2012	18.9	14.4
2013	17.3	13.7
2014	11.4	10.3
2015	10.8	9.6
2016	12.1	9.2
2017	11.8	10.4
2018	10.7	8.7
2019	10.1	8.5

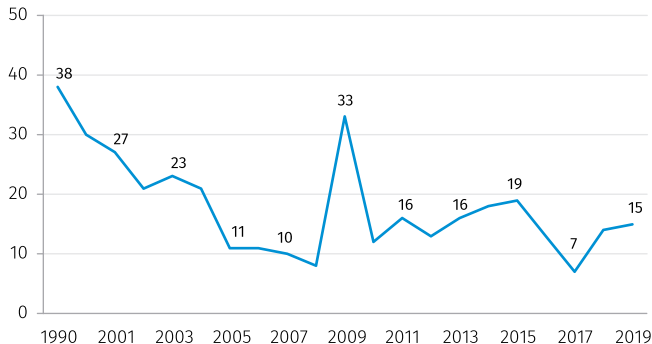
ჩვილ ბავშვთა მოკვდაობის კოეფიციენტი (SDG 3.2.2)

1 000 დაბადებულზე

დედათა მოკვდაობის კოეფიციენტი (SDG 3.1.1)

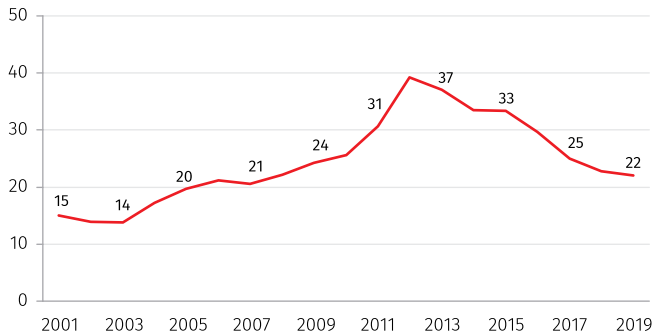
რიცხვითობა (ერთეული)

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

რეგისტრირებული აბორტების რაოდენობა

რაოდენობა (ათასი)

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

ტუბერკულოზის გავრცელება (SDG 3.3.2)

სქესის მიხედვით განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	2001	2011	2019
ქალი	26	26	25
კაცი	74	74	75
სულ პროცენტი	100	100	100
რიცხოვნობა	6	6	2

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

შიდსის შემთხვევათა რაოდენობა სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით (SDG 3.3.1)

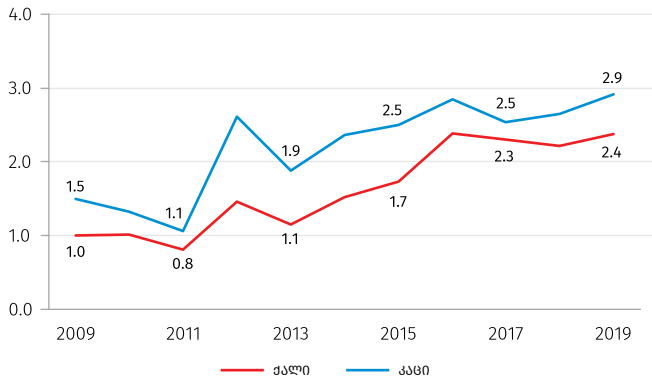
სქესის მიხედვით განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	2012	2015	2019
ქალი	30	27	25
კაცი	70	73	75
სულ პროცენტი	100	100	100
რიცხოვნობა	359	270	265

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

ფსიქიკური და ქცევითი აბლილობების შემთხვევები სიცოცხლეში პირველად დადგენილი დიაგნოზით

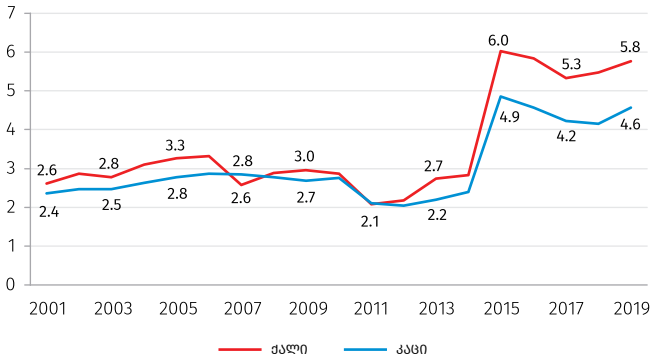
რისხოვნობა (ათასი)

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

ავთვისებიანი სიბინძურების შემთხვევათა რაოდენობა სიცოცხლეში კირველად დადგენილი ღიაგზოებით (SDG 3.4.1)

რიცხვოვნობა (ათასი)

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

თვითგკვლელობათა რაოდენობა, 2019 წ. (SDG 3.4.2)

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

		პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
		ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
15 წლამდე		3	1	33	67
15-19		11	2	44	56
20-29		11	18	9	91
30-49		24	29	12	88
50+		53	50	15	85
სულ	პროცენტი	100	100	100	100
	რიცხოვნობა	38	223		

ბავშვთა ნუტრიციული სტატუსი (SDG 2.2.1/2.2.2)

(პროცენტული წილი 5 წლამდე ასაკის ბავშვებში ნუტრიციული სტატუსის მიხედვით)

	ჭარბონიანობა	სიმალეში ჩამორჩენა	გამოფიტვა
ქალი	3.1	6.4	0.6
კაცი	1.0	5.1	0.7
სულ	2.1	5.8	0.6

წყარო: მრავალენდობითი კლასტერული კვლევა, საქართველო 2018.

კონტრაცეფციების გამოყენება, 2018 წ. (SDG 3.7.1)

(%)

15-49 წლის ასაკის დაოჯახებული ქალების განაწილება

თანამედროვე მეთოდი

ქალის სტერილიზაცია	3.3
მამაკაცის სტერილიზაცია	0.9
საშვილოსნოსშიგა სპირალი	7.8
ინექციები	0.0
იმპლანტები	0.3
აბები	5.2
მამაკაცის პრეზერვატივი	13.8
ქალის პრეზერვატივი	0.0
დიაფრაგმა	0.0
სანთელი	1.4

ტრადიციული მეთოდი

პერიოდული თავშეკავება	4.3
არასრული (შენწყვეტილი) სქესობრივი აქტი	3.2
სხვა	0.4

არაიდენტიფიცირებული

არ იყენებს	59.0
------------	------

წყარო: მრავალენდობრივი კლასტერული კვლევა, საქართველო 2018.

ინფორმირებული/ნებაყოფლობითი გადაწყვეტილება რეპროდუქციული ჯანმრთელობის შესახებ, 2018 წ. (SDG 5.6.1)

ამჟამად დაქორწინებული ან პარტნიორთან მცხოვრები 15-49 წლის ქალების
პროცენტული წილი

	ქვეყანა	ქალაქი	სოფელი
ქალების რიცხოვნობა, სულ ერთეული	4 920	2 986	1 934
შეუძლიათ უარი უთხრან ქმარს/ პარტნიორს სქესობრივ აქტზე	83.8	87.9	77.5
ქალის ჯანმრთელობის დაცვასთან დაკავშირებით გადაწყვეტილება არ არის მიღებული ძირითადად ქმრის/ პარტნიორის მიერ	95.7	95.9	95.6

წყარო: მრავალენდობრივი კლასტერული კვლევა, საქართველო 2018.

ქალი და კაცი
საქართველოში

განათლება

განათლების ხელმისაწვდომობა, ყველა დონეზე მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ნებისმიერი ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებასა და ქალთა გაძლიერებაში.

საქართველოში, შესაბამისი ასაკის ბიჭებისა და გოგოების წილი დაწყებით სკოლაში - დაწყებით კლასებში წმინდა ჩარიცხვა - კვლავ რჩება საკმაოდ მაღალ დონეზე და ბოლო პერიოდში, ორივე სქესისთვის, დაახლოებით 96%-ს უტოლდება. მეორეს მხრივ, სკოლამდელ განათლებაზე სახელმწიფო ხარჯების ზრდამ, რამაც საჯარო საბავშვო ბალები უფასო გახადა, გამოიწვია სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებებში ბავშვების რაოდენობის მკვეთრი ზრდა: 5 წლის ასაკში საბავშვო ბაღში დადიოდა გოგოების დაახლოებით 92% და ბიჭების 88%. ამრიგად, განათლების ადრეულ ეტაპზე გენდერული განსხვავებები პრაქტიკულად არ არსებობს, თუმცა, გოგოების წილი ოდნავ მაღალია.

ბიჭები, უფრო მეტად, სწავლის შეწყვეტას იწყებენ სავალდებულო საბაზისო განათლების მიღების შემდეგ. იმის გათვალისწინებით, რომ პროფესიულ განათლებას იღებს ბიჭებისა და გოგოების პრაქტიკულად თანაბარი რაოდენობა, ეს ფაქტი მიუთითებს იმაზე, რომ ბიჭები უფრო მეტად არიან მიდრეკილნი შრომის ბაზარზე აქტიური ჩართვისთვის.

პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში დაახლოებით 11.0 ათასი ბიჭი და გოგო სწავლობს. გოგოები, როგორც წესი, დომინირებენ ხელოვნების, ჯანმრთელობის, განათლებისა და ბიზნესის ადმინისტრირების პროგრამებში, ხოლო ბიჭები წარმოადგენენ სტუდენტების უმრავლესობას საინჟინრო და საინფორმაციო ტექნოლოგიების სპეციალობებში.

ქალებს უმაღლესი განათლება მიღებული აქვთ უფრო მეტად ხელოვნებასა და ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში, განათლებაში, ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის პროგრამებში. კაცები დომინირებენ საინჟინრო, საწარმოო და სამშენებლო პროგრამებში. ანალოგიური გენდერული განაწილება შეიმჩნევა დოქტორანტებშიც.

ზოგადი განათლების მასწავლებლები წარმოადგენენ განათლების სექტორში დასაქმებულთა უმსხვილეს კატეგორიას. ქალი სკოლის მასწავლებლების რაოდენობამ 2019 წელს დაახლოებით 55 000 შეადგინა, რაც 6.5-ჯერ აღემატება მამრობითი სქესის მასწავლებელთა რაოდენობას. ქალები აღემატება კაცებსაც პროფესიულ და უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში, თუმცა აქ გენდერული განსხვავებები ნაკლებად არის გამოხატული.

**15 წლისა და უფროსი ასაკის მოსახლეობის განაწილება
განათლების მიღებული დონის და ასაკის
მიხედვით, 2019 წ.**
რიცხვითობა (ათასი)

	დანყვებითი/ საბაზო	საშუალო ზოგადი	დანყვებითი პროფესიული, სახელობო	საშუალო პროფესიული	უმაღლესი	განათლების გარეშე
15-19						
ქალი	64.4	32.0	0.4	0.3	0.0	0.3
კაცი	73.2	32.9	1.1	0.8	0.1	0.5
20-29						
ქალი	15.0	94.1	5.4	26.9	68.6	1.9
კაცი	18.2	143.6	5.6	16.8	51.7	1.0
30-39						
ქალი	18.4	74.3	7.1	40.1	115.2	1.6
კაცი	22.4	105.2	7.9	21.2	97.4	1.6
40-49						
ქალი	10.2	72.5	6.1	44.1	99.6	1.2
კაცი	15.0	95.3	12.4	27.1	76.3	0.8
50-59						
ქალი	7.3	89.6	11.5	81.5	90.8	1.5
კაცი	5.5	88.7	17.3	54.4	71.6	0.8
60+						
ქალი	61.5	178.2	20.6	129.8	143.9	9.1
კაცი	28.7	115.7	21.7	74.6	102.2	2.7

მოსწავლეთა და სტუდენტთა რიცხოვნობა 2019/2020 სასწ. წ. დასაწყისისათვის (SDG 4.3.1)

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
მოსწავლეთა რიცხოვნობა:				
სახელმწიფო ზოგადსაგანმანათლებლო დანესებულებებში	90	89	48	52
კერძო ზოგადსაგანმანათლებლო დანესებულებებში	10	11	45	55
სულ პროცენტი	100	100	48	52
რიცხოვნობა	284	309		
სახელმწიფო პროფესიულ და საზოგადოებრივ კოლეჯებში¹⁾				
კერძო პროფესიულ და საზოგადოებრივ კოლეჯებში ¹⁾	22	40	64	36
სულ პროცენტი	100	100	50	50
რიცხოვნობა	5	5		
სტუდენტთა რიცხოვნობა:				
სახელმწიფო უმაღლეს საგანმანათლებლო დანესებულებებში	64	64	51	49
კერძო უმაღლეს საგანმანათლებლო დანესებულებებში	36	36	48	52
სულ პროცენტი	100	100	50	50
რიცხოვნობა	75	73		

წყარო: საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო; სახსრები, უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სტატისტიკური გამოკვლევა.

¹⁾ კურსდამთავრებულთა რიცხოვნობა.

კედაგოგების/პროფესორ-მასწავლებლების რიცხოვნობა 2019/2020 სასწ. წ. დასაწყისისათვის

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	პროცენტული ნილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სახელმწიფო ზოგადსაგანმანათლებლო დანესებულებებში	88	88	87	13
კერძო ზოგადსაგანმანათლებლო დანესებულებებში	12	12	88	12
სულ პროცენტი	100	100		
რიცხოვნობა	55 376	8 404		
სახელმწიფო პროფესიულ და საზოგადოებრივ კოლეჯებში	48	63	62	38
კერძო პროფესიულ და საზოგადოებრივ კოლეჯებში	52	37	76	24
სულ პროცენტი	100	100		
ერთეული	3 431	1 578		
სახელმწიფო უმაღლეს საგანმანათლებლო დანესებულებებში	56	56	55	45
კერძო უმაღლეს საგანმანათლებლო დანესებულებებში	44	44	54	46
სულ პროცენტი	100	100		
ერთეული	5 377	4 517		

წყარო: საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო; საქსტატი, უმაღლესი საგანმანათლებლო დანესებულებების სტატისტიკური გამოკვლევა.

საბაზო და საშუალო სკოლის დასრულების მაჩვენებლები, 2019 წ. (SDG 4.1.1)

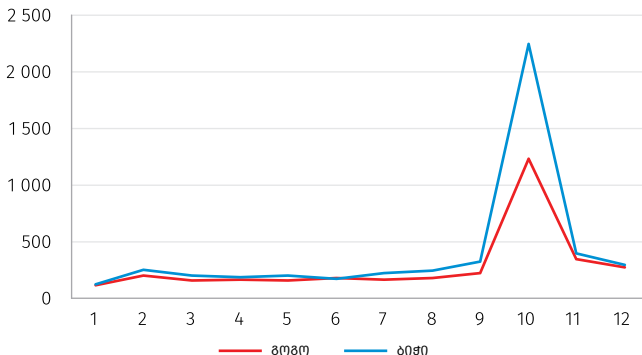
რიცხოვნობა (ათასი), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	გოგო	ბიჭი	გოგო	ბიჭი
მიიღო:				
საბაზო განათლება	21	23	47	53
საშუალო განათლება	19	20	49	51

წყარო: საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო.

მოსწავლეთა რიცხოვნობა, რომლებმაც შეწყვიტეს სწავლა 2019/2020 სასწავლო წლის განმავლობაში, კლასების მიხედვით (SDG 4.1.3)

(ერთეული)

წყარო: საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო.

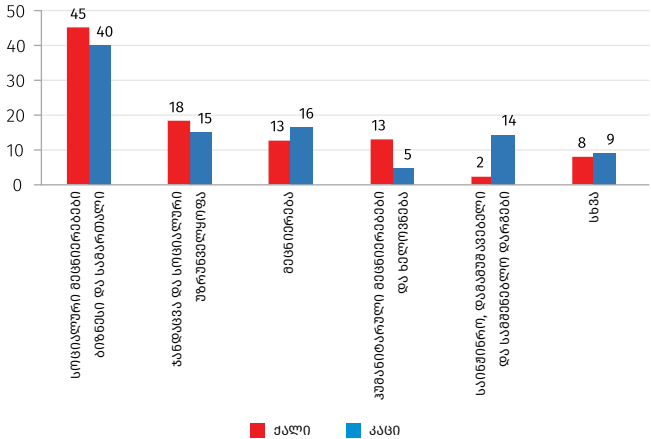
**კურსდამთავრებულთა რიცხოვნობა სპეციალურ და კერძო
საგანმანათლებლო დაწესებულებებიდან პროფესიული
საგანმანათლებლო პროგრამების და ასაკის მიხედვით, 2019 წ.**
განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

პროგრამების მიხედვით	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
აგრარული მეცნიერებანი	14	17	44	56
ბიზნესის ადმინისტრირება	22	10	68	32
განათლება	4	-	100	-
ინჟინერია	8	49	15	85
ინფორმაციისა და კომუნიკაციის ტექნოლოგიები	0	2	20	80
მიმართულებათაშორისი დარგები ან სპეციალობები	7	14	33	67
ხელოვნება	14	2	90	10
ჯანდაცვა	28	3	90	10
სხვა	2	4	35	65
ასაკის მიხედვით, წელი				
15-17	4	10	29	71
18-20	19	23	45	55
21-23	29	22	57	43
24-26	12	13	47	53
27-29	9	9	50	50
30-32	6	6	49	51
33-36	6	5	57	43
>36	15	12	55	45
სულ	პროცენტი	100	100	
	რიცხოვნობა	5 448	5 480	

წყარო: საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო.

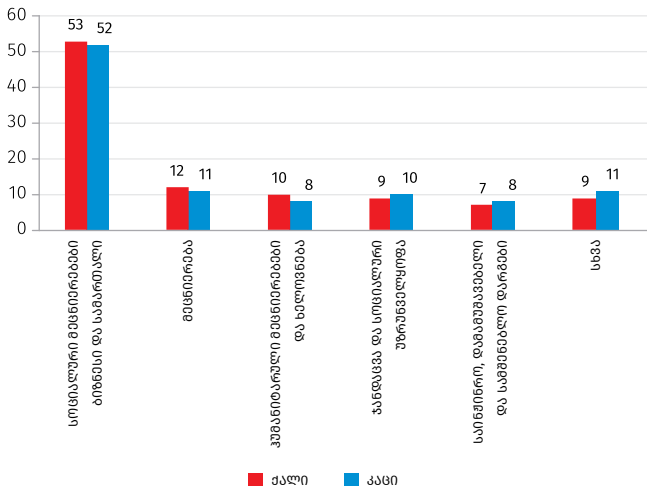
სტუდენტთა განაწილება უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში პროგრამების მიხედვით, 2019/2020 სსსნ. წ. დასაწყისისათვის

(%)

კურსდამთავრებულების განაწილება პროგრამების მიხედვით, 2019/2020 სასწ. წ. დასაწყისისათვის

(%)

პროფესორ - მასწავლებელთა რიცხოვნობა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში, 2019/2020 სასწ. წ. დასაწყისისათვის

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
ძირითადი პერსონალი:				
პროფესორი	15	29	54	46
ასოცირებული პროფესორი	39	33	38	62
ასისტენტ - პროფესორი	15	10	58	42
მასწავლებელი	17	21	65	35
სხვა	14	7	49	51
სულ პროცენტი	100	100	69	31
რიცხოვნობა	5 377	4 517		
ხელშეკრულებით დასაქმებულები:				
პროფესორი	4	8	44	56
ასოცირებული პროფესორი	4	4	64	36
ასისტენტ - პროფესორი	1	2	49	51
მასწავლებელი	40	46	58	42
სხვა	51	41	66	34
სულ პროცენტი	100	100	62	38
რიცხოვნობა	7 759	4 855		

დოქტორანტების მიღება პროგრამების მიხედვით, 2019 წ.

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	პროცენტული ნილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
განათლება	4	1	81	19
ჰუმანიტარული მეცნიერებები და ხელოვნება	12	6	69	31
სოციალური მეცნიერებები, ბიზნესი და სამართალი	54	51	55	45
მეცნიერება	9	12	46	54
საინჟინრო, დამამუშავებელი და სამშენებლო დარგები	6	19	25	75
სოფლის მეურნეობა	2	2	50	50
ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	13	6	71	29
მომსახურება	1	3	18	82
სულ პროცენტი	100	100	53	47
რიცხოვნობა	703	619		

დოქტორანტურის კურსდამთავრებულთა რიცხოვნობა პროგრამების მიხედვით, 2019 წ.

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
განათლება	2	0	86	14
ჰუმანიტარული მეცნიერებები და ხელოვნება	20	15	63	37
სოციალური მეცნიერებები, ბიზნესი და სამართალი	41	35	60	40
მეცნიერება	15	13	60	40
საინჟინრო, დამამუშავებელი და სამშენებლო დარგები	8	22	31	69
სოფლის მეურნეობა	1	2	50	50
ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	11	7	69	31
მომსახურება	1	6	13	87
სულ პროცენტი	100	100	56	44
რიცხოვნობა	274	213		

დოქტორანტიების სამეცნიერო ხელმძღვანელების რიცხოვნობა

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	2017	2018	2019
ქალი	40	42	41
კაცი	60	58	59
სულ პროცენტი	100	100	100
რიცხოვნობა	1 949	1 732	2 064

მკვლევარების რიცხოვნობა, 2019 წ. (SDG 9.5.2)

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
განათლების დონის მიხედვით:				
დოქტორი/გათანაბრებული	72	71	52	48
მაგისტრი/გათანაბრებული	26	27	52	48
ბაკალავრი/გათანაბრებული	2	2	60	40
სულ პროცენტი	100	100		
ასაკის მიხედვით:				
<25	1	1	51	49
25-34	11	12	51	49
35-44	22	15	61	39
45-54	22	19	57	43
55-64	20	20	52	48
65+	24	33	44	56
სულ პროცენტი	100	100		

	პროცენტული ნილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სამეცნიერო სფეროების მიხედვით:				
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები	21	26	47	53
ინჟინერია და ტექნოლოგია	11	25	33	67
სამედიცინო და ჯანდაცვის მეცნიერებები	17	9	66	34
სოფლის მეურნეობა/ვეტერინარია	5	4	55	45
სოციალური მეცნიერებები	23	23	52	48
ჰუმანიტარული მეცნიერებები და ხელოვნება	23	12	68	32
არაიდენტიფიცირებული	0	1	47	53
სულ პროცენტი	100	100		
რიცხოვნობა	5 339	4 852		

ადრეული განვითარების ინდექსი (SDG 4.2.1)

(%)

	3-4 წლის ასაკის ბავშვების პროცენტული ნილი, რომელთა განვითარება სათანადოდ მიმდინარეობს				ადრეული განვითარების ინდექსი
	წარა-კითხვა, დათვლა	ფიზიკური	სოციალურ-ემოციური	სწავლება	
ქალი	26.0	98.6	88.4	99.0	88.5
კაცი	24.8	99.6	89.9	98.3	90.8
სულ	25.4	99.1	89.2	98.7	89.6

წყარო: მრავალინდიკატორული კლასტერული კვლევა, საქართველო 2018.

ორგანიზებულ სწავლებაში ჩართულობის დონა (SDG 4.2.2)

შესაბამის ასაკობრივ ჯგუფში (სკოლაში შესვლის ოფიციალურ ასაკზე ერთი წლით უმცროსი) ბავშვების პროცენტული წილი, რომლებიც იღებენ განათლებას ბაღში ან სკოლის დაწყებით საფეხურზე

	დასწრების წმინდა მაჩვენებელი
ქალი	92.2
კაცი	87.5
სულ	89.6

წყარო: მრავალენდობრივი კლასტერული კვლევა, საქართველო 2018.

ორგანიზებულ სწავლებაში ჩართულობის მაჩვენებელი, 2018 წ. (SDG 4.5.1)

ბავშვების პროცენტული განაწილება

	ბიჭი	გოგო
დადიან საბავშვო ბაღში	87.5	92.2
დადიან სკოლის დაწყებით საფეხურზე	0.0	0.0
არ დადიან საბავშვო ბაღში და სკოლის დაწყებით საფეხურზე	12.5	7.8

წყარო: მრავალენდობრივი კლასტერული კვლევა, საქართველო 2018.

თანასწორობის ინდექსი, 2018 წ. (SDG 4.5.1)

დასწრების წმინდა კორექტირებული მაჩვენებლების თანაფარდობა, გოგონების ბიშაბთან მიმართებით, სკოლის დაწყებითი, საბაზო და სრული საშუალო საფეხურებისთვის

	ქალაქი		სოფელი	
	გოგონ	ბიჭი	გოგონ	ბიჭი
დაწყებითი განათლება	98.3	98.1	97.5	97.2
საბაზო (არასრული საშუალო) განათლება	94.2	97.0	98.6	94.7
სრული საშუალო განათლება	87.2	84.8	86.2	79.9

წყარო: მრავალინდიკატორული კლასტერული კვლევა, საქართველო 2018.

ქალი და კაცი
საქართველოში

სოციალური უზრუნველყოფა

საქართველოში სოციალური უზრუნველყოფის ტიპები შეიძლება დაიყოს ორ ფართო ჯგუფად: სტატუსზე დაფუძნებული და საარსებო საშუალების შემონ-
მების მიხედვით. პირველი ძირითადად მოიცავს ასაკით პენსიას და სოციალურ
პაკეტებს, ასევე, იძულებით გადაადგილებულ პირთა (დევნილები) დახმარებას,
ხოლო საარსებო საშუალებებით შემონმებული, სოციალური დაცვის მთავარი
მიმწოდებელია მიზნობრივი სოციალური დახმარების პროგრამა.

მასშტაბის თვალსაზრისით, პენსია წარმოადგენს სოციალური უზრუნველ-
ყოფის უმსხვილეს კატეგორიას, რომელიც მოიცავს მთლიან მოსახლეობის
დაახლოებით 20%-ს. პენსია ქალებს შეუძლიათ მიიღონ 60 წლის ასაკიდან,
ხოლო კაცებს 65 წლიდან. ეს ფაქტი გენდერული თვალსაზრისით, სიცოცხლის
მოსალოდნელ ხანგრძლივობაში ქალების სასარგებლოდ თითქმის 8-წლიან
განსხვავებას იწვევს, პენსიონერი ქალების რიცხოვნობის სიჭარბეს პენსიონერ
კაცებზე თითქმის 2.5-ჯერ. მეორეს მხრივ, სოციალური პაკეტების მიმღები კაცე-
ბის რიცხვი თითქმის ორჯერ აღემატება ბენეფიციარი ქალების რიცხოვნობას,
შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა, სახელმწიფო კომპენსაციის მიმ-
ღებთა და ომის ვეტერანთა შორის უფრო მეტი კაცის არსებობის გამო.

ქალები ასევე წარმოადგენენ მიზნობრივი სოციალური დახმარების პროგ-
რამის ბენეფიციართა უმრავლესობას. ასაკის პენსიის შემთხვევაში, ეს ფაქტი
აიხსნება დემოგრაფიული ფაქტორებით, რადგან დაუცველ მოხუც მოსახლეო-
ბაში უფრო მეტი ქალია.

პენსიის მიმღებთა რიცხოვნობა, 2019 წ. (SDG 1.3.1)

რიცხოვნობა (ათასი), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
პენსიის (ასაკით პენსია) მიმღებები	543	220	71	29

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

სოციალური კაკეტის მიმღებთა რიცხოვნობა ასაკის მიხედვით, 2019 წ. (SDG 1.3.1)

რიცხოვნობა (ათასი), განაწილება (%)

ასაკი	რიცხოვნობა		პროცენტული განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სოციალური კაკეტის მიმღები:				
0-17 წლის	15	18	25	17
18-59 წლის	44	68	71	61
60+	3	24	4	22
სულ რიცხოვნობა	61	111		

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

სოციალური კაპიტის მიმდებარე რიცხოვნობა, 2019 წ. (SDG 1.3.1)

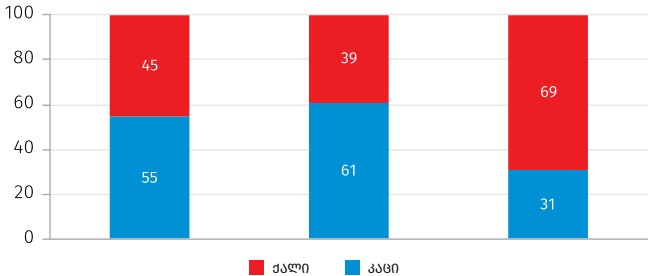
განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირები	81	69	39	61
მარჩენალდაკარგული ოჯახის წევრი	17	10	48	52
პოლიტრეპრესირებულები	0	0	29	71
სახელმწიფო კომპენსაციის მიმღებები	1	9	5	95
ომის მონაწილეები	0	12	2	98
საყოფაცხოვრებო სუბსიდიის მიმღებები	0	0	77	23
სხვა	0	0	23	77
სულ პროცენტი	100	100	36	64
რიცხოვნობა	61	111		

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

პენსიის და სოციალური პაკეტის მიმღებთა განაწილება ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, 2019 წ.

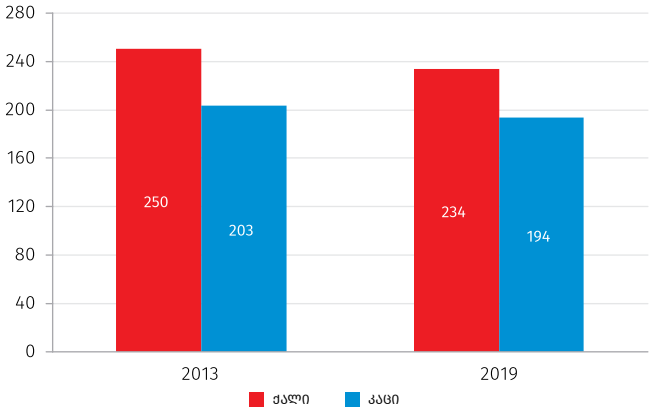
(%)

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

საარსებო შენეების მიმდებარე რიცხოვნობა (SDG 1.3.1)

(ათასი)

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

მოხუცებულთა განთავსება თავშესაფრებში, 2019 წ.

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
მოხუცებულთა განთავსება თავშესაფრებში	26	18	59	41

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

მიტოვებული და გაშვილებული ბავშვები, 2019 წ.

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	გოგო	ბიჭი	გოგო	ბიჭი
მშობლების მიერ მიტოვებული ბავშვების რაოდენობა	9	6	60	40
გაშვილებული ბავშვები	30	25	55	45

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

რეგისტრირებულ იძულებით გადაადგილებულ პირთა რიცხოვნობა, 2019 წ.

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

რეგიონი	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
თბილისი	39	38	54	46
აჭარის არ	3	3	52	48
გურია	0	0	53	47
იმერეთი	10	10	54	46
მცხეთა-მთიანეთი	4	4	51	49
კახეთი	1	1	52	48
სამცხე-ჯავახეთი	1	1	54	46
სამეგრელო-ზემო სვანეთი	31	31	53	47
რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი	0	0	52	48
ქვემო ქართლი	5	5	53	47
შიდა ქართლი	6	7	51	49
სულ პროცენტი	100	100	53	47
რიცხოვნობა	152 106	134 110		

წყარო: საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო.

ქალი და კაცი
საქართველოში

სამუშაო ძალა, ხელფასები

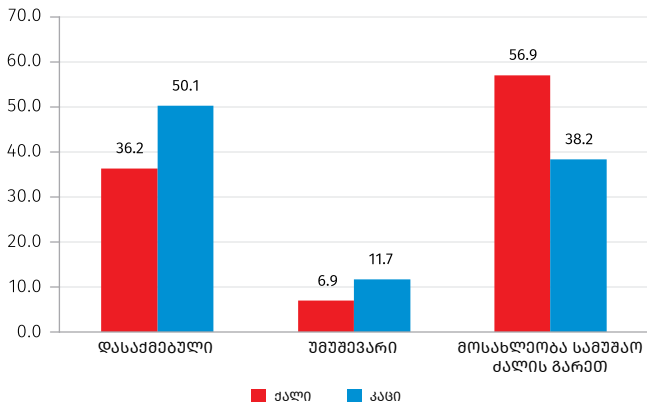
შრომის ბაზარში ჩართულობა, რაც პირდაპირ გულისხმობს, რომ პირი არის დასაქმებული ან აქტიურად ეძებს სამუშაოს, წარმოადგენს გენდერული თანასწორობის ხელშეწყობის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ფაქტორს. შესაბამისი სამუშაო ძალის მონაწილეობის დონის სტატისტიკური მაჩვენებელი ბოლო 10 წლის განმავლობაში მამაკაცებისთვის შეადგენდა დაახლოებით 62-67% და ქალებისთვის 42-46%, რაც მიუთითებს შრომის ბაზარზე არსებულ მნიშვნელოვან განსხვავებაზე გენდერული მიმართულებით.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, საქართველოში ქალების უმუშევრობის ტრადიციულად დაბალი დონე, მამაკაცებთან შედარებით, შეიძლება დამაბნეველი აღმოჩნდეს. თუმცა ამის ახსნა მარტივია: უმუშევრად ითვლება ის, ვინც აქტიურად ეძებს სამუშაოს და მზად არის თითქმის დაუყოვნებლივ დაიწყოს მუშაობა. იქიდან გამომდინარე, რომ ქალები შრომის ბაზარზე ნაკლები აქტიურობით გამოირჩევიან, უმუშევარი ქალების წილიც შესაბამისად, დაბალი გამოდის.

ხელფასებში განსხვავება გენდერული მიმართულებით კვლავაც მნიშვნელოვანი რჩება, რადგან ქალები იღებენ მამაკაცთა საშუალო თვიური ხელფასის ორ მესამედზე ნაკლებს. ბოლო 10 წლის განმავლობაში ეს თანაფარდობა საკმაოდ სტაბილური რჩება ისე, რომ შრომის ანაზღაურებაში გენდერული სხვაობის შემცირება მკვეთრად გამოკვეთილი არ არის.

15 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის განაწილება ეკონომიკური სტატუსის მიხედვით, 2019 წ.

(%)

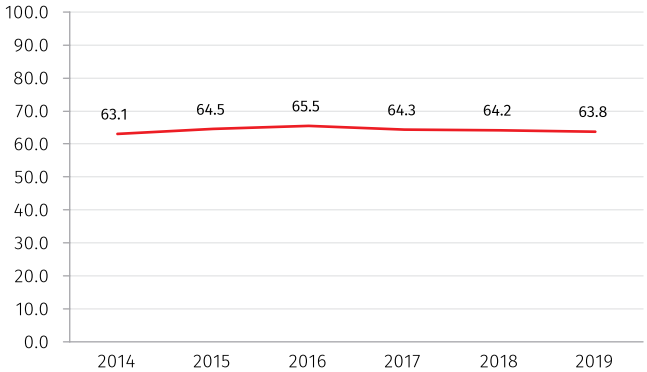
დაქირავებით დასაქმებულთა საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასის საქმიანობის სახეების მიხედვით, 2019 წ.

ლარი

	ქალი	კაცი
სოფლის, სატყეო და თევზის მეურნეობა	605.7	737.9
სამთომოპოვებითი მრეწველობა და კარიერების დამუშავება	1 033.0	1 429.3
დამამუშავებელი მრეწველობა	733.5	1 210.0
ელექტროენერჯის, აირის, ორთქლის და კონდიციონერული ჰაერის მიწოდება	1 709.0	1 527.8
წყალმომარაგება; კანალიზაცია, ნარჩენების მართვა და დაბინძურებისაგან გასუფთავების საქმიანობები	668.6	879.4
მშენებლობა	1 110.6	1 692.0
საბითუმო და საცალო ვაჭრობა; ავტომობილების და მოტოციკლების რემონტი	735.1	1 173.7
ტრანსპორტირება და დასაწყობება	966.1	1 513.8
განთავსების საშუალებებით უზრუნველყოფის და საკვების მიწოდების საქმიანობები	709.5	1 079.7
ინფორმაცია და კომუნიკაცია	1 295.6	1 867.9
საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობები	1 533.7	2 849.7
უძრავ ქონებასთან დაკავშირებული საქმიანობები	926.5	1 363.7
პროფესიული, სამეცნიერო და ტექნიკური საქმიანობები	1 393.9	2 296.4
ადმინისტრაციული და დამხმარე მომსახურების საქმიანობები	768.7	905.8

	ქალი	კაცი
სახელმწიფო მმართველობა და თავდაცვა; სავალდებულო სოციალური უსაფრთხოება	1 404.5	1 427.3
განათლება	630.6	725.7
ჯანდაცვა და სოციალური მომსახურების საქმიანობები	917.8	1 416.0
ხელოვნება, გართობა და დასვენება	990.6	1 261.3
სხვა სახის მომსახურება	658.0	951.6
სულ	869.1	1 361.8

ქალის საშუალო თვიური ხელფასის თანაფარდობა კაცის საშუალო თვიურ ხელფასთან (%)

ქალი და კაცი
საქართველოში

ცხოვრების დონა

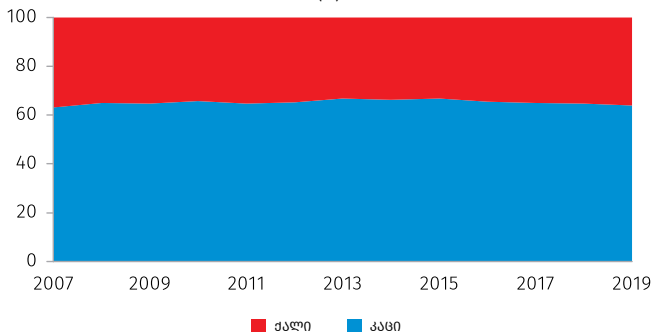
ინფორმაცია მოსახლეობის ცხოვრების დონის შესახებ, ტრადიციულად, მიიღება შინამეურნეობების გამოკვლევიდან. იქიდან გამომდინარე, რომ შინამეურნეობა გამოიკითხება, როგორც ერთი სუბიექტი, გარკვეული სირთულეები იქმნება გენდერულ ჭრილში მონაცემთა ანალიზისას. ამის გამო, მონაცემთა ანალიზი, როგორც წესი, წარმოებს შინამეურნეობის უფროსის სქესის მიხედვით.

შინამეურნეობების შემოსავლებისა და ხარჯების, აგრეთვე, სიღარიბის მაჩვენებლების არსებული მონაცემებით, გენდერული განსხვავებები შინამეურნეობებში კაცი და ქალი უფროსებით, გამოვლენილი არ არის. თუმცა, ეს განსხვავებები გამოვლინდა შინამეურნეობის ქონებრივი მდგომარეობის ანალიზის შედეგად.

გლობალური მასშტაბით, საქართველო იყო ერთ-ერთი იმ მცირე რაოდენობის ქვეყნებს შორის, რომლებმაც ბოლო პერიოდში ჩაატარეს გამოკვლევა აქტივების ფლობის შესახებ გენდერულ ჭრილში. გამოკვლევამ შინამეურნეობების წევრები ინდივიდუალურად შეისწავლა, რამაც წარმოადგენა შეგვიქმნა შინამეურნეობის წევრებს შორის აქტივების ფლობის ურთიერთმიმართებაზე. გენდერული ნიშნით აქტივების ფლობის (სიმდიდრის) შეფასება - რაც ცხოვრების დონის კრიტიკულად მნიშვნელოვანი ელემენტია - გვიჩვენებს, რომ კაცები ფლობენ და განკარგავენ თითქმის ყველა ტიპის აქტივის უფრო დიდ ნაწილს, როგორცაა უძრავი ქონება, მიწა და მსხვილი ტექნიკა. აქტივების ფლობაში გენდერული დისპროპორცია კაცების უპირატესობით უფრო მეტად გამოხატულია სოფლად.

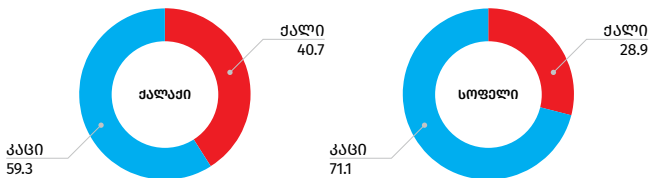
შინამეურნეობების განაწილება შინამეურნეობის უფროსის სქესის მიხედვით

(%)

შინამეურნეობების განაწილება შინამეურნეობის უფროსის სქესის მიხედვით ქალაქად და სოფლად, 2019 წ.

(%)

შინამეურნეობების ტიპები შინამეურნეობის უფროსის სქესის მიხედვით, 2019 წ.

განაწილება (%)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
შინამეურნეობების ტიპები:				
ერთწევრიანი შინამეურნეობა - ქვრივი	19	2	84	16
ერთწევრიანი შინამეურნეობა - სხვა	9	5	49	51
მშობლები 18 წლამდე შვილ(ებ)ით	2	15	7	93
მეუღლეები (რეგისტრირებული/ არარეგისტრირებული ქორწინება)	2	18	5	95
მრავალთაობიანი შინამეურნეობა (ცხოვრობს მინიმუმ 3 თაობა)	29	29	36	64
სხვა	39	31	41	59
სულ პროცენტი	100	100	36	64

**შინამეურნეობების განაწილება ძირითადი
საცხოვრისის საკუთრების ფორმის და შინამეურნეობის
უფროსის სქესის მიხედვით, 2019 წ.**

განაწილება (%)

	ქალი	კაცი
ქვეყანა		
ეკუთვნის შინამეურნეობას	89.5	92.0
დაქირავებულია	5.5	4.3
დაგირავებულია	0.5	0.7
უფასო სარგებლობაშია	4.5	3.0
სხვა/არაიდენტიფიცირებული	0.0	0.0
ქალაქად		
ეკუთვნის შინამეურნეობას	86.3	87.6
დაქირავებულია	8.0	7.7
დაგირავებულია	0.8	1.3
უფასო სარგებლობაშია	4.9	3.4
სხვა/არაიდენტიფიცირებული	0.0	0.0
სოფლად		
ეკუთვნის შინამეურნეობას	96.0	97.5
დაქირავებულია	0.2	0.1
დაგირავებულია	0.0	0.0
უფასო სარგებლობაშია	3.8	2.4
სხვა/არაიდენტიფიცირებული	0.0	0.0

შინამეურნეობების საშუალო თვიური შემოსავლების თანაფარდობა შინამეურნეობის უფროსის სქესის მიხედვით¹⁾

(%)

	2009	2019
1. შემოსავლები, სულ (2+3)	101	96
2. ფულადი შემოსავლები და ტრანსფერტები	105	98
დაქირავებული შრომიდან	95	97
თვითდასაქმებიდან	80	55
სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გაყიდვიდან	65	50
ქონებიდან (გაქირავებიდან, პროცენტი ანაბრიდან)	193	88
პენსიები, სტიპენდიები, დახმარებები	141	135
უცხოეთიდან მიღებული გზავნილები	140	128
საჩუქრად მიღებული ფული	130	131
3. არაფულადი შემოსავლები	82	71
4. სხვა ფულადი სახსრები	84	112
ქონების გაყიდვა	133	164
ფულის სესხება ან დანაზოგის გამოყენება	78	109
5. ფულადი სახსრები, სულ (2+4)	102	100
6. ფულადი და არაფულადი სახსრები, სულ (3+5)	99	98

¹⁾ მრიცხველში მოცემულია შინამეურნეობების საშუალოთვიური შემოსავლები ერთ სულზე, სადაც შინამეურნეობის უფროსი ქალია, ხოლო მნიშვნელში - კაცი.

**შინამეურნეობების საშუალო თვიური ხარჯების
თანაფარდობა შინამეურნეობის უფროსის სქესის
მიხედვით¹⁾**
(%)

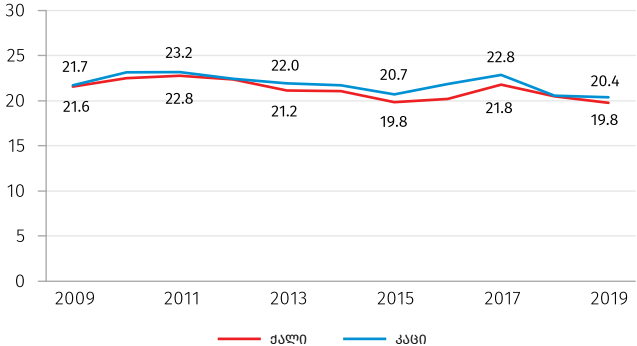
	2009	2019
1. სამომხმარებლო ხარჯები, სულ (2+3)	100	101
2. სამომხმარებლო ფულადი ხარჯები	104	104
სურსათზე, სასმელზე, თამბაქოს ნაწარმზე	106	100
ტანსაცმელსა და ფეხსაცმელზე	100	104
საოჯახო მოხმარების საქონელზე	104	98
ჯანმრთელობის დაცვაზე	108	107
საცხოვრებელ სახლზე, წყალზე, ელექტროენერჯიაზე, გაზზე და სხვა სათბობზე	117	119
ტრანსპორტზე	68	94
განათლებაზე	110	113
სხვა სამომხმარებლო ხარჯები	107	105
3. არაფულადი ხარჯები	82	71
4. არასამომხმარებლო ფულადი ხარჯები	91	86
სასოფლო-სამეურნეო ხარჯები	73	50
ტრანსფერტებზე	100	79
დაზოგვაზე და გასესხებაზე	81	91
ქონების შექმნაზე	121	85
5. ფულადი ხარჯები, სულ (2+4)	102	98
6. ხარჯები, სულ (3+5)	99	97

¹⁾ მრიცხველში მოცემულია შინამეურნეობების საშუალო თვიური ხარჯები ერთ სულზე, სადაც შინამეურნეობის უფროსი ქალია, ხოლო მნიშვნელში - კაცი.

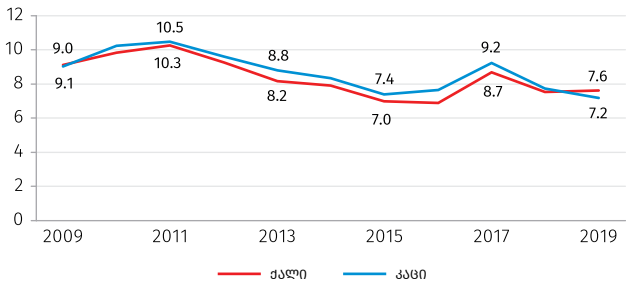
ფარდობითი სიღარიბის მაჩვენებლები სქესის მიხედვით (SDG 10.2.1)

(%)

მედიანური მოხმარების 60 პროცენტის ქვევით მყოფი მოსახლეობის წილი

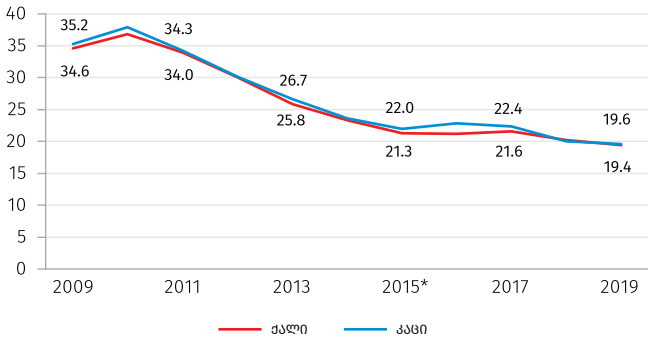

მედიანური მოხმარების 40 პროცენტის ქვევით მყოფი მოსახლეობის წილი

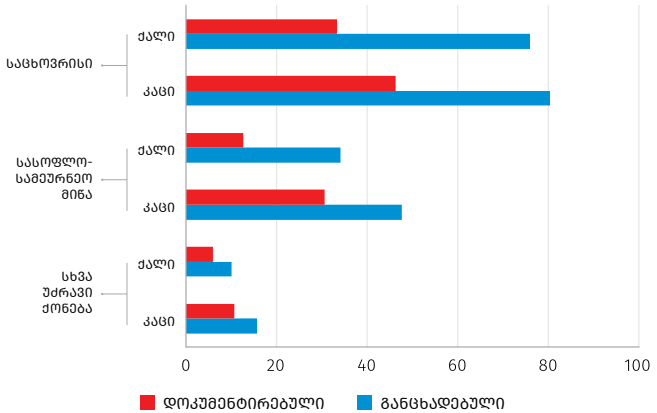
სიღარიბის აბსოლუტურ ზღვარს ქვევით მყოფი მოსახლეობის წილი სქესის მიხედვით (SDG 1.2.1)

(%)

* სიღარიბის ზღვრის განგარიშების საბაზისო წელი.

**ფელოზელების წილი უძრავი ქონების
ტიპების მიხედვით, 2015 წ.**
(%)

საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები

ყოველდღიურად იზრდება საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების მნიშვნელობა. ეს ტენდენცია განსაკუთრებით გაძლიერდა 2020 წელს COVID პანდემიის პერიოდში გლობალური მასშტაბით საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენების ზრდის შედეგად. საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების შეღწევა განათლებაში, ელექტრონულ ვაჭრობაში, ბიზნესსა და სოციალურ კომუნიკაციაში, მას აქცევს შეუცვლელ საშუალებად ქალებისა და კაცებისთვის თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფაში.

საქართველოში საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენება ყოველწლიურად მნიშვნელოვნად იზრდება. შეიძლება ითქვას, რომ საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები ერთ-ერთია იმ რამდენიმე სფეროს შორის, სადაც მაჩვენებლები გენდერულ ქრილში ძალიან მსგავსია. ქალები და კაცები ერთნაირად ფლობენ კომპიუტერს და მობილურ ტელეფონებს, მათი ინტერნეტთან წვდომაც თანაბარია სხვადასხვა ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით.

მოსახლეობის მიერ საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენების შესახებ დეტალური მონაცემები წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში და შეიძლება აღინიშნოს, რომ საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების სფეროში გენდერული განსხვავების აშკარა არარსებობა, პერსპექტივაში ოპტიმიზმის საფუძველს იძლევა.

15 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის განაწილება კომპიუტერის გამოყენების სიხშირის მიხედვით¹⁾ 2020 წლის ივლისი (SDG 4.4)

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
ყოველდღე ან თითქმის ყოველდღე	83	78	54	46
კვირაში ერთხელ მაინც	12	14	49	51
უფრო იშვიათად ვიდრე კვირაში ერთხელ	5	8	43	57
სულ პროცენტი	100	100		
რიცხოვნობა	862	777		

15 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის განაწილება ინტერნეტის გამოყენების სიხშირის მიხედვით²⁾ 2020 წლის ივლისი (SDG 17.8.1)

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
ყოველდღე ან თითქმის ყოველდღე	90	89	53	47
კვირაში ერთხელ მაინც	9	9	53	47
უფრო იშვიათად ვიდრე კვირაში ერთხელ	1	2	44	56
სულ პროცენტი	100	100		
რიცხოვნობა	1 162	1 040		

¹⁾ ვინც კომპიუტერით ისარგებლა ბოლო 3 თვეში.

²⁾ ვინც ინტერნეტით ისარგებლა ბოლო 3 თვეში.

**კომპიუტერით და ინტერნეტით უზრუნველყოფილი
შინამუშაოების წილი შინამუშაოების უფროსის
სქესის მიხედვით, 2020 წლის ივლისი (SDG 17.8.1)**

განაწილება (%)

	კომპიუტერით უზრუნველყოფილი	ინტერნეტით უზრუნველყოფილი
ქალი	59	80
კაცი	64	86

**6 წლისა და უფროსი ასაკის მოსახლეობის განაწილება
ინტერნეტის ბოლო გამოყენების დროის მიხედვით¹⁾, 2020
წლის ივლისი (SDG 9.C.1)**

(%)

ასაკი	წილი შესაბამისი ასაკის მოსახლეობასთან	
	ქალი	კაცი
6-12	91	92
13-17	96	97
18-29	98	98
30-50	93	89
51-64	69	59
65+	25	26
სულ	74	76

¹⁾ იგულისხმება ბოლო 12 თვის განმავლობაში ნებისმიერი მონყობილობის (მობილური ტელეფონით, კომპიუტერით და სხვ.) საშუალებით ინტერნეტით სარგებლობა

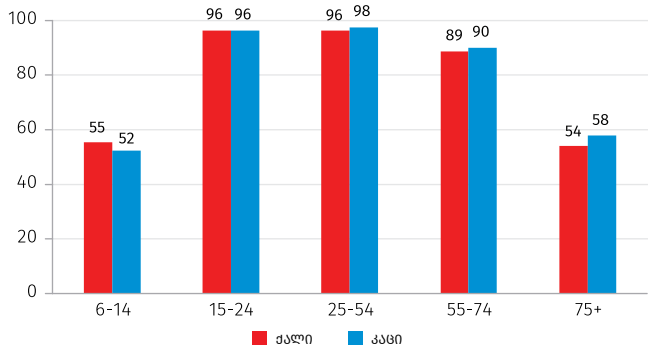
**15 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის განაწილება
ინტერნეტის გამოყენების ძირითადი მიზნების
მიხედვით¹⁾, 2020 წლის ივლისი**
განაწილება (%)

ინტერნეტის გამოყენების მიზნები	ქალი	კაცი
სოციალური ქსელების გამოყენება	96.8	93.3
ონლაინ ახალი ამბების/გაზეთების/ჟურნალების წაკითხვა	57.6	51.8
ელ. ფოსტის მიღება/გაგზავნა	48.5	46.5
ინტერნეტ აუდიო/ვიდეო კავშირი	88.3	83.6
ჯანმრთელობის საკითხებზე ინფორმაციის მოძიება	62.8	38.7
საქონლისა და მომსახურების შესახებ ინფორმაციის მოძიება	38.8	38.1
სამუშაოს ძიება ან სამუშაოსთვის აპლიკაციების გაგზავნა	12.6	16.0
ინტერნეტ ბანკინგით სარგებლობა	35.7	33.6
პროგრამული უზრუნველყოფის პროდუქტის (გარდა თამაშებისა) ჩამოტვირთვა	17.5	18.3

¹⁾ ვინც ინტერნეტით ისარგებლა ბოლო 3 თვეში.

6 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის წილი, ვინც ფლობს მობილურ ტელეფონს, 2020 წლის ივლისის (SDG 5.B.1)

განაწილება (%)

ქალი და კაცი
საქართველოში

ბიზნეს სექტორი

ბიზნეს სექტორის ანალიზი გენდერულ ქრილში მოიცავს წარმოების პროცესის ორ ძირითად ფაქტორს: შრომას (დაქირავებით დასაქმებულები) და კაპიტალს (მენარმეები/ბიზნესის მფლობელები).

როგორც შრომის ბაზრის განხილვისას იყო წარმოდგენილი, ქალები ნაკლებად არიან დასაქმებულები და მათი ხელფასიც დაბალია, თითქმის ყველა ეკონომიკურ სექტორში. კერძოდ, ბიზნეს სექტორში მომუშავე ქალთა და კაცთა რიცხვი, შესაბამისად, 313 ათასი და 444 ათასი იყო, ხოლო ქალების საშუალო ხელფასი კაცების საშუალო ხელფასის 63%-ს შეადგენდა.

უახლესი მონაცემებით, ბიზნესის დამფუძნებელი კაცების რიცხვი თითქმის ორჯერ აღემატება ქალების რიცხოვნობას, რომლებიც საქართველოში რეგისტრირებული ბიზნესის მფლობელების დაახლოებით 35 პროცენტს შეადგენენ. ქალი მფლობელების წილი ვაჭრობის სექტორში 40 პროცენტია, რომელიც, თავის მხრივ, წარმოადგენს ბიზნესის უმსხვილეს სფეროს ეკონომიკის სექტორებს შორის. ბიზნესის მფლობელი ქალების შედარებით მცირე რაოდენობა გვხვდება სამთომოპოვებით მრეწველობაში, მშენებლობაში, ტრანსპორტის და დასაწყობების სფეროში და სოფლის მეურნეობაში. მეორეს მხრივ, მფლობელი ქალების რიცხოვნობა გაცილებით მეტია, კაცი მფლობელების რიცხოვნობაზე საქმიანობის ისეთ სფეროებში, როგორცაა განათლება, ჯანდაცვა და სოციალური მომსახურება და სხვა სახის მომსახურებები.

ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა რიცხოვნობა საკუთრების ფორმის და სანარმოს ზომის მიხედვით, 2019 წ.

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	პროცენტული წილი		ქვესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
საკუთრების ფორმები:				
კერძო (ადგილობრივი ფიზიკური და/ან იურიდიული პირი)	79	72	44	56
კერძო (უცხოელი ფიზიკური და/ ან იურიდიული პირი)	15	19	35	65
სახელმწიფო	6	9	31	69
სულ პროცენტი	100	100	41	59
სანარმოს ზომა:				
მსხვილი სანარმო	37	34	44	56
საშუალო სანარმო	20	20	41	59
მცირე სანარმო	43	46	40	60
სულ პროცენტი	100	100	41	59
დასაქმებულთა რიცხოვნობა ¹⁾	313	444		

¹⁾ განაგარიშებულია დაკავებული სამუშაო ადგილების მიხედვით.

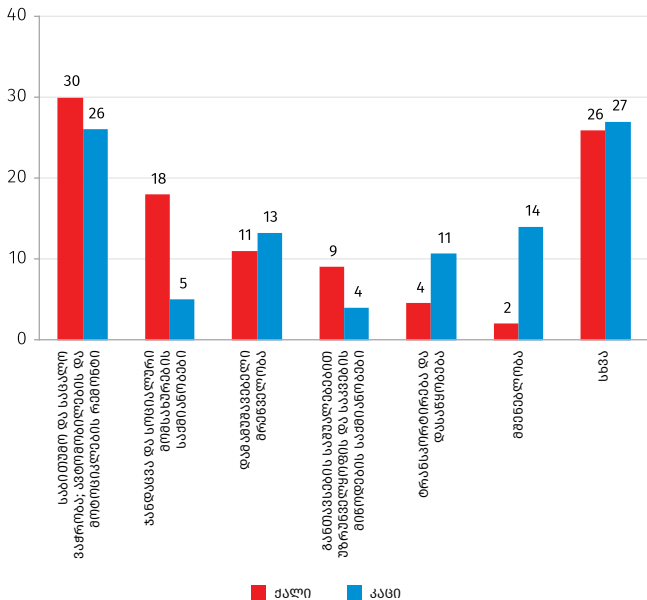
ბიზნეს სექტორში შრომის საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი საკუთრების ფორმის და სანარმო ზომის მიხედვით, 2019 წ.

საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი (ლარი), ქალთა საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასის პროცენტული წილი კაცთა ხელფასთან მიმართებაში (%)

	საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი		ქალის ხელფასი კაცის ხელფასთან მიმართებაში
	ქალი	კაცი	
კერძო (ადგილობრივი ფიზიკური და/ან იურიდიული პირი)	775	1 263	61
კერძო (უცხოელი ფიზიკური და/ან იურიდიული პირი)	1 315	1 850	71
სახელმწიფო	872	1 212	72
მსხვილი სანარმო	1 013	1 527	66
საშუალო სანარმო	1 056	1 670	63
მცირე სანარმო	621	1 091	57
სულ	865	1 381	63

ბიზნეს სექტორში დასაქმებულთა განაწილება¹⁾ ეკონომიკური საქმიანობების სახეების მიხედვით, 2019 წ.

(%)

¹⁾ გაანგარიშებულია საქმიანობის კლასიფიკატორის NACE rev. 2-ის მიხედვით.

ბიზნეს სექტორში შრომის საშუალო თვიური ანაზღაურება ეკონომიკური საქმიანობის სახეების მიხედვით, 2019 წ.

საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი (ლარი), ქალთა საშუალო თვიური
ნომინალური ხელფასის პროცენტული წილი კაცთა საშუალო თვიურ
ნომინალურ ხელფასთან მიმართებაში (%)

	საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი		ქალების ხელფასი კაცების ხელფასთან მიმართებაში
	ქალი	კაცი	
სოფლის, სატყეო და თევზის მეურნეობა	603	736	82
სამთომოპოვებითი მრეწველობა და კარიერების დამუშავება	1 033	1 429	72
დამამუშავებელი მრეწველობა	734	1 213	60
ელექტროენერჯის, აირის, ორთქლის და კონდიციონერული ჰაერის მიწოდება	1 709	1 528	112
წყალმომარაგება; კანალიზაცია, ნარჩენების მართვა და დაბინძურებისაგან გასუფთავების საქმიანობები	847	1 067	79
მშენებლობა	1 111	1 704	65
საბითუმო და საცალო ვაჭრობა; ავტომობილების და მოტოციკლების რემონტი	735	1 174	63
ტრანსპორტირება და დასაწყობება	969	1 516	64
განთავსების საშუალებებით უზრუნველყოფის და საკვების მიწოდების საქმიანობები	712	1 082	66
ინფორმაცია და კომუნიკაცია	1 251	1 874	67
უძრავ ქონებასთან დაკავშირებული საქმიანობები	930	1 368	68

	საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი		ქალების ხელფასი კაცების ხელფასთან მიმართებაში
	ქალი	კაცი	
პროფესიული, სამეცნიერო და ტექნიკური საქმიანობები	1 525	2 516	61
ადმინისტრაციული და დამხმარე მომსახურების საქმიანობები	777	919	85
განათლება	735	989	74
ჯანდაცვა და სოციალური მომსახურების საქმიანობები	903	1 437	63
ხელოვნება, გართობა და დასვენება	1 539	1 678	92
სხვა სახის მომსახურება	397	740	54
საქმიანობის სახეების მიხედვით, სულ	865	1 381	63

რეგისტრირებულ ახალ სანარმოთა რაოდენობა მფლობელის სქესის მიხედვით

სქესის მიხედვით განაწილება (%), რიცხოვნობა (ათასი)

	2018	2019
ქალი	29	29
კაცი	52	56
არაიდენტიფიცირებული	19	15
სულ პროცენტი	100	100
რიცხოვნობა	50	50

საქართველოში რეგისტრირებულ აქტიურ ბიზნეს სუბიექტთა რაოდენობა ეკონომიკური საქმიანობის სახეებისა და დამფუძნებელთა სქესის მიხედვით

2020 წლის 1 დეკემბრის მდგომარეობით
განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სოფლის, სატყეო და თევზის მეურნეობა	1	1	19	81
სამთომოპოვებითი მრეწველობა და კარიერების დამუშავება	0	1	13	87
დამამუშავებელი მრეწველობა	6	10	27	73
მშენებლობა	2	8	13	87
საბითუმო და საცალო ვაჭრობა; ავტომობილების და მოტოციკლების რემონტი	42	33	41	59
ტრანსპორტი და დასაწყობება	2	8	11	89
განთავსების საშუალებებით უზრუნველყოფის და საკვების მიწოდების საქმიანობები	5	4	41	59
ინფორმაცია და კომუნიკაცია	1	2	25	75
საფინანსო და სადაზღვევო საქმიანობები	1	1	37	63
უძრავ ქონებასთან დაკავშირებული საქმიანობები	4	4	37	63
პროფესიული, სამეცნიერო და ტექნიკური საქმიანობები	4	4	34	66
ადმინისტრაციული და დამხმარე მომსახურების საქმიანობები	3	2	36	64
განათლება	2	1	61	39
ჯანდაცვა და სოციალური მომსახურების საქმიანობები	4	1	65	35

	პროცენტული ნილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
ხელოვნება, გართობა და დასვენება	1	1	32	68
სხვა	4	2	58	42
საქმიანობა უცნობია	18	17	35	65
სულ პროცენტი	100	100	100	100
რიცხოვნობა	72 663	132 889		

მიკრო და მცირე მენარეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში გაცემული გრანტები

	2015	2016	2017	2018
ქალების რიცხოვნობა, ერთეული	282	1 654	1 411	438
ქალზე გაცემული თანხა, ათასი ლარი	1 331.0	7 540.5	6 259.4	3 434.9
კაცების რიცხოვნობა, ერთეული	577	2 401	2 087	534
კაცებზე გაცემული თანხა, ათასი ლარი	2 782.5	11 295.4	9 447.6	4 836.6

წყარო: საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, სსიპ ანარგოე საქართველოში

ქალი და კაცი
საქართველოში

სამართალდარღვევები

მსოფლიო მასშტაბით არსებული ტენდენციის მიხედვით, კაცები გაცილებით ხშირად სჩადიან დანაშაულს. ეს ტენდენცია ძალზე გამოხატულია საქართველოში. ყველა სახის დანაშაულში, მკვლელობიდან დაწყებული საგზაო მოძრაობის წესების დარღვევით დამთავრებული, მთლიანი შემთხვევების 90%-ზე მეტი კაცებზე მოდის.

ბოლო 10 წლის განმავლობაში, სისხლის სამართლის დანაშაულის ჩადენის შედეგად დაზარალებულთა სტატისტიკა, სქესის მიხედვით, არსებითად შეიცვალა. 2007-2011 წლებში დაზარალებულთა უმეტესობას კაცები წარმოადგენდნენ დაახლოებით 60%-იანი წილით. თუმცა, ოფიციალური მონაცემებიდან ჩანს, რომ ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში დაზარალებულ ქალთა წილი სტაბილურად იზრდებოდა და 2019 წელს 50%-ს გადააჭარბა.

ის ფაქტი, რომ 2019 წელს კაცებზე მეტი ქალი დარეგისტრირდა, როგორც დაზარალებული, დიდწილად უკავშირდება ოჯახში ძალადობის საკითხებს, რომლის ძირითად მსხვერპლს წარმოადგენენ ქალები. საქართველოში ბოლო ათწლეულის განმავლობაში, ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის ღონისძიებების ფართო სპექტრი იქნა შემოღებული. ამ მიმართულებით განეულმა ძალისხმევამ გამოიწვია აღნიშნულ საკითხებში სოციალური ცნობიერების ამაღლების მნიშვნელოვანი ზრდა. შედეგად, 2008 წელს ოჯახში ძალადობის 200 რეგისტრირებული მსხვერპლიდან, 2019 წელს 9000 პირს გადააჭარბა.

მიუხედავად იმისა, რომ ქალთა მიმართ ძალადობის გამოკითხვებმა აჩვენა, რომ რეგისტრირებული შემთხვევები, ოჯახში ძალადობის მხოლოდ მცირე ნაწილს წარმოადგენს. რეგისტრირებული საჩივრების და გაცემული შემაკავებელი ორდერების რაოდენობის ზრდა, სამართალდარღვევების სფეროში შეიძლება შეფასდეს, როგორც პოზიტიური მოვლენა.

მსჯავრდადებულთა რიცხოვნობა დანაშაულის სახეების მიხედვით, 2019 წ.

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
განზრახ მკვლელობა	2	62	3	97
განზრახ მკვლელობა დამამძიმებელ გარემოებაში	2	44	4	96
ჯანმრთელობის განზრახ მძიმე დაზიანება	2	88	2	98
გაუპატიურება	-	24	-	100
ძარცვა	5	206	2	98
ყაჩაღობა	2	157	1	99
ქურდობა	210	2 671	7	93
ნარკოტიკების უკანონო დამზადება, წარმოება, შექმენა, შენახვა, გადაზიდვა, გადაგზავნა ან გასაღება	45	1 998	2	98
ხულიგნობა	1	49	2	98
ტრანსპორტის მოძრაობის უსაფრთხოების ან ექსპლუატაციის წესის დარღვევა	17	650	3	97
სხვა	768	9 745	7	93
სულ	1 054	15 694	6	94

წყარო: საქართველოს უზენაესი სასამართლო.

მსჯავრდადებულთა განაწილება ასაკის მიხედვით, 2019 წ.

განაწილება (%), რიცხოვნობა (ერთეული)

	პროცენტული წილი		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
არასრულწლოვნები (14-17 წლის)	1	2	3	97
სრულწლოვნები (18+)	99	98	6	94
სულ პროცენტი	100	100	6	94
რიცხოვნობა	1 054	15 694		

წყარო: საქართველოს უზენაესი სასამართლო.

**ბრალდებულთა და მსჯავრდადებულთა რიცხოვნობა,
რომელთა მიმართაც განხორციელდა სხვადასხვა სახის
შეღავატი, 2019 წ.**

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სრულწლოვანი				
შენჯალეული	7	43	14	86
ამნისტირებული	1	8	11	89
პირობით ვადამდე გათავისუფლებული	40	1 238	3	97
არასრულწლოვანი				
შენჯალეული	-	1	-	100
პირობით ვადამდე გათავისუფლებული	-	8	-	100
სულ	48	1 298	4	96

წყარო: საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო.

მონაცემები ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა და მოძალადეთა რიცხოვნობის შესახებ, 2019 წ. (SDG 16.1.3)
 რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

მოძალადე				მსხვერპლი			
რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება		რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
ქალი	კაცი	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
1 524	7 030	18	82	7 479	1 561	83	17

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

ოჯახში ძალადობის და ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა თავშესაფარში განთავსების სტატისტიკა, 2019 წ. (SDG 16.2.2)

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
ოჯახში ძალადობის მსხვერპლი				
<17	28	5	85	15
18-23	32	1	97	3
24-43	84	3	97	3
44+	19	2	90	10
მსხვერპლზე დამოკიდებული პირი <18 (ორივე სქესი)	156	-	100	-
მსხვერპლზე დამოკიდებული პირი 18 + (ორივე სქესი)	1	-	100	-
სულ	320	11	97	3
ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლი				
<17	3	1	75	25
სულ	3	1	75	25

წყარო: ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდი.

შემაკავებელი ორდერების რაოდენობა (SDG 16.3.1)

რაოდენობა (ერთეული)

	2015	2016	2017	2018	2019
გამოცემული შემაკავებელი ორდერების რაოდენობა, სულ	2 726	3 089	4 370	7 646	10 266

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

დაზარალებულ პირთა სტატისტიკური მონაცემები, 2019 წ.

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა	სქესის მიხედვით განაწილება
ქალი	6 810	49
კაცი	6 994	51
არაიდენტიფიცირებული	45	0
სულ	13 849	100

წყარო: საქართველოს მთავარი პროკურატურა.**კატიმართა რიცხოვნობა, 2019 წ.**

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
სრულწლოვნები	396	9 297	4	96
არასრულწლოვნები	2	45	4	96
სულ	398	9 342	4	96

წყარო: საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო.

ავტოსაგზაო შემთხვევების შედეგად დაღუპულთა და დაშავებულთა რიცხოვნობა¹⁾, 2019 წ. (SDG 3.6.1)

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
დაღუპულთა რიცხოვნობა	68	252	21	79
დაშავებულთა რიცხოვნობა	2 805	4 092	41	59

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

მართვის მოწმობების გაცემისა და რეგისტრირებული ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მფლობელების სტატისტიკა, 2019 წ.

რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
მართვის მოწმობების გაცემა ²⁾	30 648	187 829	14	86
რეგისტრირებული ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მფლობელები ³⁾	190 674	981 094	16	84

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

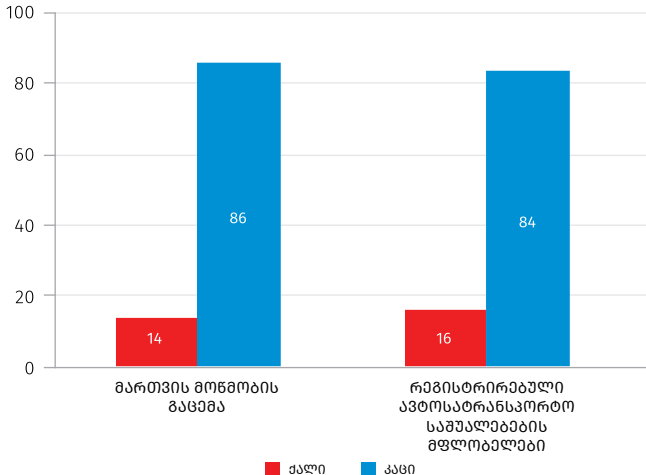
¹⁾ მონაცემები მოიცავს შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის სამოქმედო ტერიტორიაზე მომხდარი საგზაო-ატრანსპორტო შემთხვევების დროს დაღუპულ და დაშავებულ მოქალაქეთა რიცხოვნობას.

²⁾ პირველად აღებული ან შეცვლილი.

³⁾ პირველად რეგისტრირებული ან გადაფორმებული.

მართვის მოწმობების გაცემისა და რეგისტრირებული ავტოსატრანსპორტო საშუალებების მფლობელების განაწილება, 2019 წ.

(%)

წყარო: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

უსაფრთხოება და დაცულობა (SDG 16.1.4)

(%)

	ქალი	კაცი
15-49 წლის მოსახლეობის უსაფრთხოების შეგრძნება საკუთარ უბანში შებინდების შემდეგ მარტო სიარულისას და სახლში მარტო ყოფნის დროს	82.1	97.5

წყარო: მრავალინდიკატორული კლასტერული კვლევა, საქართველო 2018.

ბავშვის აღზრდა, 2018 (SDG 16.2.1)

1-14 წლის ასაკის ბავშვების პროცენტული წილი, რომელთაგანაც გასული ერთი თვის განმავლობაში გამოცადას ძალადობრივი აღზრდის მეთოდები

	ფსიქოლოგიური	ფიზიკური დასჯა	რომელიმე ძალადობრივი მეთოდი
გოგო	64.1	29.2	66.5
ბიჭი	68.3	32.0	71.0
სულ	66.3	30.6	68.8

წყარო: მრავალინდიკატორული კლასტერული კვლევა, საქართველო 2018.

ძარცვის და თავდასხმის შემთხვევის შეტყობინება ბოლო ერთი წლის განმავლობაში (ქალები)¹⁾, 2018 წ. (SDG 16.3.1)

15-49 წლის ასაკის ქალების პროცენტული წილი, რომელთაგანაც განიცადა ძარცვა ბოლო ერთი წლის განმავლობაში

	ძარცვა	თავდასხმა
ძარცვა/თავდასხმა იარაღის გარეშე	28.5	58.3
ძარცვა/თავდასხმა ნებისმიერი იარაღით	0.0	2.2
ნებისმიერი ძარცვა/თავდასხმა	28.5	60.6

წყარო: მრავალინდიკატორული კლასტერული კვლევა, საქართველო 2018.

¹⁾ მონაცემები ეფუძნება 25-49 შეუნონავ დაკვირვებას.

ხელისუფლება

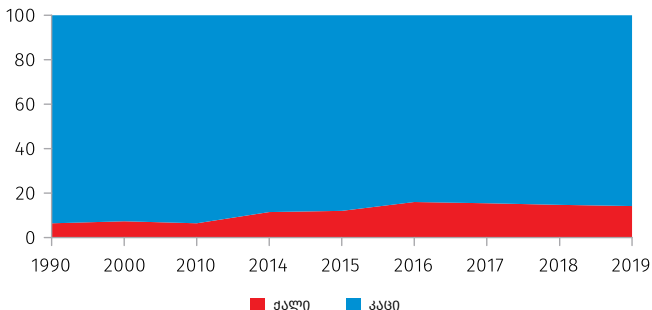
საქართველოში ხელისუფლების სამ შტოში გენდერული განსხვავებები კვლავ საკმაოდ არათანაბარია. აღმასრულებელი და საკანონმდებლო ხელისუფლების წრეებში - გენდერული სხვაობა ძალაუფლებაში შედარებით ზომიერია. ამრიგად, აღმასრულებელი ხელისუფლების მაღალ თანამდებობებზე საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩებს შორის ქალთა წილი შეადგენს 11%-ს, ხოლო მინისტრებს შორის - 45%-ს. რაც შეეხება ხელისუფლების სასამართლო შტოს, საერთო სასამართლოების მოსამართლეებში ქალები შეადგენენ 54%-ს.

ამასთან, ყველაზე დიდი გენდერული სხვაობა ძალაუფლებაში ტრადიციულად შეიმჩნევა საკანონმდებლო შტოში, როგორც ეროვნულ, ისე მუნიციპალურ დონეზე. 2019 წელს საქართველოს პარლამენტში ქალი პარლამენტარების წილმა 14% შეადგინა, ხოლო ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებში ქალების პოლიტიკური წარმომადგენლობა 11% იყო. უნდა აღინიშნოს, რომ ბოლო პერიოდში ჩატარებულ ეროვნულ არჩევნებში ამომრჩეველ ქალთა წილმა დაახლოებით 51% შეადგინა.

ძალაუფლებაში გენდერული სხვაობის შემცირება, საარჩევნო კოდექსში ბოლო პერიოდში განხორციელებული ცვლილებების მთავარ მიზანს წარმოადგენს. დადგენილი გენდერული კვოტები, ქალი დეპუტატების წილის ზრდას გამოიწვევს, ხოლო ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებში ქალები კიდევ უფრო მაღალი წილით იქნებიან წარმოდგენილნი.

დეკუბატთა განაწილება საქართველოს კარლამენთში (SDG 5.5.1)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, %

წყარო: საქართველოს კარლამენთის აკარატი.

მკორიტარი დეკუბატების რიცხოვნობა საქართველოს კარლამენთში, 2019 წ. (SDG 5.5.1)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

რიცხოვნობა		სქენის მიხედვით განაწილება	
ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
5	67	7	93

წყარო: საქართველოს კარლამენთის აკარატი.

დეკუბატო რიცხოვნობა ფრაქციების მიხედვით საქართველოს პარლამენტში, 2019 წ. (SDG 5.5.1)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
ქართული ოცნება	6	53	10	90
ქართული ოცნება - მრეწველები	-	6	-	100
ქართული ოცნება - მწვანეები	-	6	-	100
ქართული ოცნება - რეგიონების განვითარებისათვის	-	6	-	100
ქართული ოცნება - ძლიერი ეკონომიკა	-	10	-	100
ქართული ოცნება - ძლიერი საქართველოსთვის	-	6	-	100
ევროპული საქართველო	1	5	17	83
ევროპული საქართველო - მოძრაობა თავისუფლებისთვის	3	4	43	57
ევროპული საქართველო - რეგიონები	-	6	-	100
ნაციონალური მოძრაობა	2	4	33	67
საქართველოს პატრიოტები	2	5	29	71
დამოუკიდებელი დეპუტატები	1	5	17	83
ფრაქციის გარეშე	6	11	35	65
სულ	21	127		

წყარო: საქართველოს პარლამენტის აპარატი.

**საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციაში,
საქართველოს კარლამენტის აპარატში, საქართველოს
პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში და საქართველოს
პრემიერ მინისტრის აპარატში დასაქმებულთა
რიცხოვნობა, 2019 წ. (SDG 16.7.1)**

31 დეკემბრის მდგომარეობით, რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
დასაქმებულთა:				
საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაციაში	76	94	45	55
საქართველოს კარლამენტის აპარატში	699	566	55	45
საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში	89	71	56	44
საქართველოს პრემიერ მინისტრის აპარატში	66	55	55	45

წყარო: საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია; საქართველოს კარლამენტის აპარატი; საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია.

**საქართველოს მთავრობის უმაღლესობა,
2019 წ. (SDG 16.7.1)**

31 დეკემბრის მდგომარეობით, რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
	ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
საქართველოს მინისტრები (სახელმწიფო მინისტრების ჩათვლით)	5	6	45	55
მინისტრის მოადგილეები	16	35	31	69

წყარო: საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია.

საქართველოს საერთო სასამართლოების მოსამართლეთა რიცხოვნობა, 2019 წ. (SDG 16.7.1)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

რიცხოვნობა		სქესის მიხედვით განაწილება	
ქალი	კაცი	ქალი	კაცი
153	129	54	46

წყარო: საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო.

საქართველოს საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩების რიცხოვნობა (SDG 16.7.1)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, რიცხოვნობა (ერთეული), განაწილება (%)

	2015		2019	
	რიცხოვნობა	სქესის მიხედვით განაწილება	რიცხოვნობა	სქესის მიხედვით განაწილება
ელჩები:				
ქალი	6	11	7	12
კაცი	50	89	53	88
სულ	56	100	60	100

წყარო: საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო.

ცნობები და განმარტებები

აბორტი – მაჩვენებელი გვიჩვენებს ორსულობის ხელოვნურ შეწყვეტას, რომელიც ხორციელდება: ა) ნებაყოფლობით (ქალის მოთხოვნის საფუძველზე) ორსულობის 12 კვირამდე (ჩათვლით); ბ) სამედიცინო და სოციალური ჩვენებების შესაბამისად ორსულობის 12-დან 22 კვირამდე.

ავადობის დონე – განისაზღვრება პირველად დადგენილი დიაგნოზით ავადმყოფთა რაოდენობის შეფარდებით მუდმივი მოსახლეობის საშუალო წლიურ რაოდენობასთან.

არასრულწლოვანი დამნაშავეები – პირები, რომელთაც ჩაიდინეს დანაშაული 14-დან 18 წლამდე ასაკში.

ბავშვის გაშვილება - განისაზღვრება, როგორც მშობლის უფლებაზე ნებაყოფლობით უარის თქმა და ბავშვის გადაცემა აღსაზრდელად მშვილებლებისთვის; მშვილებელსა და შვილად აყვანილ ბავშვს შორის წარმოშობილი ისეთივე ურთიერთობა, როგორიცაა მშობელსა და შვილს შორის. ბავშვის გაშვილების აუცილებელი პირობაა მშობლის (მშობლების) თანხმობა, რომელსაც იგი (ისინი) განაცხადებს (განაცხადებენ) მეურვეობისა და მზრუნველობის ორგანოს უფლებამოსილი პირის წინაშე. ობოლი ან/და მიტოვებული ბავშვის გაშვილება დასაშვებია მშობლის (მშობლების) თანხმობის გარეშე. ბავშვის გაშვილებაზე მშობლის (მშობლების) თანხმობა არ არის საჭირო, თუ იგი (ისინი) აღიარებულია (აღიარებული არიან) ქმედუწაროდ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულად ან გარდაცვლილად ან/და ჩამოერთვა (ჩამოერთვათ) მშობლის უფლება.

ბუნებრივი მატების ზოგადი კოეფიციენტი წარმოადგენს სხვაობას შობადობისა და მოკვდაობის კოეფიციენტებს შორის და უჩვენებს ბუნებრივ მატებას მოსახლეობის 1 000 კაცზე.

განზრახ მკვლელობა – ერთი ადამიანის მიერ მეორე ადამიანის სიცოცხლის მიზანმიმართული ხელყოფა.

განქორწინება (ქორწინების შეწყვეტა) – იურიდიული მნიშვნელობის ფაქტი, რომელიც წარმოადგენს მეუღლეებს შორის არსებული ქორწინების შეწყვეტის ერთ-ერთ საფუძველს და დადასტურებულია შესაბამისი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით.

გარდაცვალების მიზეზები – ავადმყოფობები, პათოლოგიური ან ფიზიოლოგიური მდგომარეობები, ტრავმები, რომლებიც იწვევენ ან ხელს უწყობენ სიკვდილის დადგომას. აგრეთვე, უბედური შემთხვევებისა და ძალდატანებითი სიკვდილის ის გარემოებანი, რომლებმაც გამოიწვიეს სიკვდილი.

გენდერი ეხება როლებს, ქცევებს, საქმიანობებს და თვისებებს, რომელსაც გარკვეული საზოგადოება, დროის გარკვეულ პერიოდში განსაზღვრავს, როგორც შესაბამისს და მისაღებს ქალებისთვის და კაცებისთვის. სოციალური მახასიათებლების და შესაძლებლობების გარდა, რომელიც ასოცირდება ქალად/კაცად ყოფნასთან და ქალებსა და კაცებს შორის, ასევე გოგონებსა და ბიჭებს შორის ურთიერთობასთან, გენდერი ასევე ეხება ქალებს შორის და კაცებს შორის ურთიერთობებს. გენდერთან ასოცირებული თვისებები, შესაძლებლობები და ურთიერთობები სოციალურად კონსტრუირებულია და მათი დასწავლა სოციალიზაციის პროცესში ხდება; განპირობებულია კონტექსტით, დროით და ცვალებადია. გენდერი განსაზღვრავს, თუ რა არის მოსალოდნელი, დაშვებული და ღირებული ქალის/კაცის შემთხვევაში, მოცემული კონტექსტის გათვალისწინებით. მრავალ საზოგადოებაში სახეზეა ქალებსა და კაცებს შორის განსხვავებები და უთანასწორობები დაკისრებული პასუხისმგებლობების/ვალდებულებების, განხორციელებული აქტივობების, რესურსებზე ხელმისაწვდომობისა და კონტროლის, ასევე გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობების მიხედვით. გენდერი ფართო სოციალურ-კულტურული კონტექსტის შემადგენელი ნაწილია. გენდერი ისეთივე მნიშვნელოვანი კრიტერიუმია სოციალურ-კულტურული კონტექსტის ანალიზისთვის, როგორც არის კლასი, რასა, სიღარიბის დონე, ეთნიკური ჯგუფი, სექსუალური ორიენტაცია, ასაკი და სხვა.

დასაქმებული - 15 წლის და უფროსი ასაკის პირი, რომელიც გამოსაკვლევ კვირის განმავლობაში მუშაობდა (სულ მცირე, ერთი საათი მაინც) შრომის ანაზღაურების ან მოგების მიღების მიზნით, ან რაიმე მიზეზით არ იმყოფებოდა სამუშაოზე, თუმცა ფორმალურად ირიცხებოდა მომუშავედ.

ემიგრანტი – პირი, რომელმაც დატოვა საქართველო და ბოლო 12 თვის განმავლობაში სულ მცირე 183 დღით (შესაძლებელია ეს იყოს რამდენიმე გასვლის კუმულაციური ჯამი) იმყოფებოდა სხვა სახელმწიფოს ტერიტორიაზე, ხოლო საქართველო იყო მისთვის მუდმივი საცხოვრებელი ქვეყანა (ე.ი.

მას ქვეყნიდან გასვლამდე წინა 12 თვეში საქართველოში გატარებული ჰქონდა სულ მცირე 183 დღე).

ექიმების რიცხოვნობა – მოიცავს უმაღლესი სამედიცინო განათლების მქონე ყველა ექიმს დაკავებული თანამდებობების მიხედვით, რომელიც წლის ბოლოსათვის დასაქმებულია სამკურნალო და სანიტარულ ორგანიზაციებში, სოციალური უზრუნველყოფის დაწესებულებებში, სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებში, აგრეთვე სამედიცინო კადრების მოსამზადებელ დაწესებულებებში, ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოებში და სხვ.

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულება/სკოლა – საჯარო სამართლის იურიდიული პირი ან კერძო სამართლის სამეწარმეო ან არასამეწარმეო იურიდიული პირი, რომელიც ახორციელებს ზოგადსაგანმანათლებლო საქმიანობას ეროვნული სასწავლო გეგმის შესაბამისად და სრულად მოიცავს ზოგადი განათლების ერთ საფეხურს მაინც.

თვითმკვლელობა – საკუთარი სიცოცხლის ხელყოფა.

იმიგრანტი – პირი, რომელმაც გადმოკვეთა საქართველოს საზღვარი და ბოლო 12 თვის განმავლობაში, სულ მცირე 183 დღით (შესაძლებელია ეს იყოს რამდენიმე შემოსვლის კუმულაციური ჯამი), იმყოფებოდა საქართველოს ტერიტორიაზე და საქართველო არ იყო მისთვის მუდმივი საცხოვრებელი ქვეყანა (ე.ი. მას საქართველოს საზღვრებს გარეთ წინა 12 თვეში გატარებული ჰქონდა სულ მცირე 183 დღე).

ინტერნეტის მომხმარებლები – საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, ერთხელ მაინც დამოუკიდებლად ისარგებლა ინტერნეტით ნებისმიერი მოწყობილობის საშუალებით (მობილური ტელეფონით ან სმარტფონით, კომპიუტერით და სხვ.), ნებისმიერ ადგილას (საცხოვრისში, სამსახურში ან სხვა ადგილას).

კერძო საკუთრების ფორმა (კერძო ადგილობრივი ფიზიკური და/ან იურიდიული პირი) - ეკონომიკური სუბიექტი, რომლის საწესდებო კაპიტალის 50 პროცენტზე მეტი კერძო პირის საკუთრებაშია.

კერძო შერეული საკუთრების ფორმა (კერძო უცხოელი ფიზიკური და/ან იურიდიული პირი) - ეკონომიკური სუბიექტის საწესდებო კაპიტალში საქართველოს მოქალაქისა და უცხოელი კერძო პირის წილობრივი მონაწილეობა.

კომპიუტერის მომხმარებლები – საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, ერთხელ მაინც დამოუკიდებლად ისარგებლა ნებისმიერი ტიპის კომპიუტერით (სტაციონარული კომპიუტერი, ლეპტოპი, ნეტბუქი, პლანშეტური კომპიუტერი), ნებისმიერ ადგილას (საცხოვრისში, სამსახურში ან სხვა ადგილას).

მდგრადი განვითარების მიზნების შეფასების მაჩვენებელი - გაეროს გენერალურმა ასამბლეამ 2015 წლის სექტემბერში A/RES/70/1 რეზოლუციით მიიღო 2030-ის დღის წესრიგი მდგრადი განვითარებისთვის. მდგრადი განვითარების მიზნების შეფასების ჩარჩო დამტკიცდა 2017 წლის ივლისში. აღნიშნული შეფასების ჩარჩო ითვალისწინებს 17 მიზანს და 232 მაჩვენებელს. პუბლიკაციაში მითითებულია მაჩვენებლები გაეროს გენერალური ასამბლეის E/CN.3/2018/2 დოკუმენტიდან.¹⁾

მოსახლეობა სამუშაო ძალის გარეთ – 15 წლის და უფროსი ასაკის პირი, რომელიც გამოსაკვლევ კვირის განმავლობაში არ მუშაობდა (ერთი საათითაც კი), არ ეძებდა სამუშაოს ბოლო 4 კვირის განმავლობაში და/ან არ იყო მზად მუშაობის დასაწყებად უახლოესი 2 კვირის განმავლობაში.

მრავალინდიკატორული კლასტერული კვლევა (MICS), მიქსი საქართველო 2018, განახორციელა სტატისტიკის ეროვნულმა სამსახურმა 2018-2019 წლებში გაეროს ბავშვთა ფონდთან (იუნისეფი) და დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნულ ცენტრთან მჭიდრო თანამშრომლობით, როგორც გლობალური MICS-ის პროგრამის ნაწილი, საქართველოში ბავშვებისა და ქალების მდგომარეობის შესახებ მაღალი ხარისხის მონაცემთა მიღებისა და ანალიზის მიზნით.

MICS-ის კვლევებით იზომება ის ძირითადი მაჩვენებლები, რომლებიც ქვეყნებს საშუალებას აძლევს უზრუნველყონ საჭირო ინფორმაციით პოლიტიკის განმსაზღვრელი პირები, პროგრამები, ეროვნული განვითარების გეგმები და დააკვირდნენ მდგრადი განვითარების მიზნების (SDGs) და სხვა საერთაშორისო დონეზე შეთანხმებული ვალდებულებების მიღწევას.

მიქსი საქართველო 2018-ის მიზანს წარმოადგენდა მონაცემების მიღება სხვადასხვა სფეროში მიღწეული პროგრესის კრიტიკულად შეფასებისათვის და იმ სფეროების იდენტიფიცირებისათვის, რომლებიც მეტ ყურადღებას

¹⁾ დოკუმენტი ხელმისაწვდომია აქ: <https://undocs.org/E/CN.3/2018/2>

საჭიროებენ; დეტალიზებული მონაცემების შეგროვება უთანასწორობის იდენტიფიცირებისათვის, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული პოლიტიკის შესამუშავებლად, რომელიც მიმართულია ყველაზე მოწყვლადი ჯგუფების სოციალურ ჩართულობაზე; სხვა წყაროებიდან მიღებული მონაცემების და ფოკუსირებული ინტერვენციების შედეგების ვალიდაცია.

მოსახლეობის საერთო რიცხოვნობა - ქვეყნის ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრებთა ერთობლიობა დროის მოცემულ მომენტში. მოსახლეობის რიცხოვნობა გაიანგარიშება 1 იანვრის მდგომარეობით და მიიღება ბუნებრივი მატებისა და გარე მიგრაციის გათვალისწინებით.

მოდალადე – ოჯახის წევრი, რომელიც არღვევს ოჯახის სხვა წევრის კონსტიტუციურ უფლებებსა და თავისუფლებებს უგულებელყოფით ან/და ფიზიკური, ფსიქოლოგიური, სექსუალური ან ეკონომიკური ძალადობით ან იძულებით. მოძალადე მიიჩნევა აგრეთვე ოჯახის წევრი ან ნებისმიერი სხვა პირი, რომელიც საზოგადოებრივ თუ პირად ცხოვრებაში ქალის მიმართ გენდერული ნიშნით ახორციელებს ფიზიკურ, ფსიქოლოგიურ, სექსუალურ ან ეკონომიკურ ძალადობას ან იძულებას. მოძალადე მიიჩნევა აგრეთვე სხვა პასუხისმგებელი პირი ან ნებისმიერი სხვა პირი, რომელიც არღვევს სამართლებრივი აქტის ან სამოქალაქო სამართლებრივი გარიგების საფუძველზე ან მათ გარეშე მასთან ფაქტობრივად მყოფი/მცხოვრები არასრულწლოვნის კონსტიტუციურ უფლებებსა და თავისუფლებებს უგულებელყოფით ან/და ფიზიკური, ფსიქოლოგიური, სექსუალური ან ეკონომიკური ძალადობით ან იძულებით.

მსჯავრდადებულთა რაოდენობა მოიცავს ფიზიკურ პირებს, რომელთა მიმართ სასამართლოების მიერ გამოტანილია კანონიერ ძალაში შესული გამამტყუნებელი განაჩენი.

ოჯახში ძალადობის მსხვერპლი – ქალი, აგრეთვე ოჯახის ნებისმიერი წევრი, რომელთა კონსტიტუციური უფლებები და თავისუფლებები დაირღვა უგულებელყოფით ან/და ფიზიკური, ფსიქოლოგიური, ეკონომიკური ან სექსუალური ძალადობით ან იძულებით და რომლებსაც მსხვერპლის სტატუსი განუსაზღვრა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამისმა სამსახურმა, სასამართლო ორგანომ ან/და გენდერული თანასწორობის, ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის საკითხებზე მომუშავე უწყებათაშორის კომისიასთან არსებულმა ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და

ოჯახში ძალადობის მსხვერპლის სტატუსის განმსაზღვრელმა ჯგუფმა (შემდგომ - მსხვერპლის იდენტიფიცირების ჯგუფი).

ოჯახის წევრი - პირი, რომელსაც აქვს უფლება-მოვალეობები ოჯახური ურთიერთობებიდან გამომდინარე. ოჯახის წევრის ქონებრივი, მემკვიდრეობითი, საბინაო და სხვა უფლება-მოვალეობები რეგულირდება სახელმწიფო კანონმდებლობით.

პატიმართა რიცხოვნობაში იგულისხმება პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში მყოფი ბრალდებულებისა და მსჯავრდებულების რიცხოვნობის საერთო რაოდენობა.

საარსებო შემწეობა – საარსებო შემწეობას იღებს ოჯახი, რომელიც დადგენილი წესით რეგისტრირებულია სოციალურად დაუცველი ოჯახების მონაცემთა ერთიან ბაზაში და მისი სარეიტინგო ქულა ნაკლებია ამ წესით დადგენილი საარსებო შემწეობის მისაღებ ზღვრულ ქულაზე.

სამეწარმეო საქმიანობა განისაზღვრება, როგორც მართლზომიერი და არაერთჯერადი საქმიანობა, რომელიც ორიენტირებულია მოგებაზე და ხორციელდება დამოუკიდებლად და ორგანიზებულად.

სამუშაო ძალის მონაწილეობის დონე – სამუშაო ძალის (დასაქმებული და უმუშევარი მოსახლეობის) პროცენტული წილი შესაბამისი ასაკის მოსახლეობაში.

პენსია (ასაკით პენსია) არის ყოველთვიური სახელმწიფო გასაცემელი, რომელსაც ლეგლობს საქართველოს ტერიტორიაზე მუდმივად მცხოვრები მოქალაქე, ასევე, ბოლო 10 წლის განმავლობაში საქართველოს ტერიტორიაზე, კანონიერ საფუძველზე, მუდმივად მცხოვრები უცხო ქვეყნის მოქალაქე და მოქალაქეობის არმქონე საპენსიო ასაკის პირები, მათი მინიმალური საარსებო საშუალებით უზრუნველყოფის მიზნით.

საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი - განისაზღვრება საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხელფასის (შრომის ანაზღაურების) ფონდის გაყოფით დაქირავებით დასაქმებულთა საშუალო რიცხოვნობაზე, რომელთაც შესაბამის პერიოდში (კვარტალი, წელი) დაერიცხათ ხელფასი. არასრული განაკვეთით დაქირავებით დასაქმებულთა რიცხოვნობა გაანგარიშებულია სრული განაკვეთის ეკვივალენტურად.

საცხოვრისი - არის ნაგებობა, რომელშიც ცხოვრობს შინამეურნეობა და ის მიწის ნაკვეთი, რომელზეც ეს ნაგებობა არის აშენებული. საცხოვრისი მთლიანად ან ძირითადად უნდა გამოიყენებოდეს როგორც საცხოვრებელი ადგილი, ნებისმიერი დაკავშირებული ნაგებობის ჩათვლით, მაგალითად ავტოფარეხი.

სანარმო - არის ეკონომიკური ერთეული, რომელიც აწარმოებს საქონელს ან ეწევა მომსახურებას, დამოუკიდებლად იღებს ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებს საკუთარი რესურსების განაწილების შესახებ (ფლობს გადაწყვეტილებათა მიღებაში თავისუფლების განსაზღვრულ ხარისხს). სანარმო ახორციელებს ერთ ან რამოდენიმე საქმიანობის სახეს, ერთი ან მეტი ადგილმდებარეობის მიხედვით. სანარმო შეიძლება იყოს ინდივიდუალური (ფიზიკური) ან იურიდიული პირი. სანარმოები ზომის მიხედვით იყოფა შემდეგნაირად: მსხვილი, საშუალო და მცირე. **მსხვილი ზომის სანარმოებს** განეკუთვნება სანარმო, სადაც დასაქმებულთა საშუალოწლიური რაოდენობა აღემატება 249 კაცს ან საშუალო წლიური ბრუნვის მოცულობა 60 მლნ ლარს. **საშუალო ზომის სანარმოებს** მიეკუთვნება ყველა ორგანიზაციულ - სამართლებრივი ფორმის სანარმო, რომელშიც დასაქმებულთა საშუალო წლიური რაოდენობა მერყეობს 50-დან 250 კაცამდე, ან საშუალო წლიური ბრუნვის მოცულობა - 12 მლნ ლარიდან 60 მლნ ლარამდე. **მცირე ზომის სანარმოებს** მიეკუთვნება ყველა ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის სანარმო, რომელშიც დასაქმებულთა საშუალო წლიური რაოდენობა არ აღემატება 50 დასაქმებულს და საშუალო წლიური ბრუნვის მოცულობა არ აღემატება 12 მლნ ლარს.

სახელმწიფო საკუთრების ფორმა - ეკონომიკური სუბიექტი, რომლის საწესდებო კაპიტალის 50 პროცენტზე მეტი სახელმწიფო საკუთრებაშია.

სიცოცხლის მოსალოდნელი ხანგრძლივობა დაბადებისას - წლების რაოდენობა, რომელსაც საშუალოდ იცოცხლებს ერთი ადამიანი დაბადებულთა თაობიდან იმ პირობით, რომ მოკვდაობის დონე ყოველ ასაკში დარჩება ისეთი, როგორც არის მოცემულ პერიოდში.

სოციალური პაკეტი - არის ყოველთვიური სახელმწიფო გასაცემელი, რომელსაც ღებულობს საქართველოს მოქალაქეთა გარკვეული კატეგორია, კანონით განსაზღვრული შესაბამისი საფუძვლების არსებობის შემთხვევაში.

სქესი - ფიზიკური და ბიოლოგიური მახასათებლები, რომელიც ქალებსა და კაცებს ერთმანეთისგან განასხვავებს.

ტრეფიკინგი (ადამიანით ვაჭრობა) არის დანაშაული, რომელიც ითვალისწინებს ადამიანის ყიდვას ან გაყიდვას, ან მის მიმართ სხვა უკანონო გარიგების განხორციელებას მუქარით, ძალადობით ან იძულების სხვა ფორმების (მოტაცება, შანტაჟი, თაღლითობა, მოტყუება, უმწეო მდგომარეობაში ჩაყენება, მონობის თანამედროვე პირობებში ჩაყენება) გამოყენებით, რომლის დროსაც ხდება ადამიანის გადაბირება, გადაყვანა, გადამალვა, დაქირავება, საკუთარ ან სხვა ქვეყანაში ტრანსპორტირება, ადამიანით მოვაჭრეებისათვის გადაცემა, შეფარება ან/და მიღება მისი ექსპლუატაციის გზით სარგებლის მიღების მიზნით.

უმაღლესი განათლების პირველი ეტაპი – განათლების საერთაშორისო სტანდარტული კლასიფიკატორის V-VII საფეხური – საგანმანათლებლო პროგრამები, რომლებიც უზრუნველყოფენ საშუალო ზოგადი განათლების შემდგომ უმაღლესი კვალიფიკაციის სპეციალისტების მომზადებას (პროფესიული პროგრამები, ბაკალავრიატი, მაგისტრატურა).

უმაღლესი განათლების მეორე ეტაპი – განათლების საერთაშორისო სტანდარტული კლასიფიკატორის VIII საფეხური - უზრუნველყოფს განათლების მიღებას უმაღლესი განათლების შემდეგ. სწავლება მიმდინარეობს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებაში და მთავრდება დისერტაციის დაცვით მეცნიერებათა დოქტორის ხარისხის მოსაპოვებლად.

უმუშევარი – 15 წლის და უფროსი ასაკის პირი, რომელიც გამოსაკვლევ კვირის განმავლობაში არ მუშაობდა (ერთი საათითაც კი), ბოლო ოთხი კვირის განმავლობაში აქტიურად ეძებდა სამუშაოს და პოვნის შემთხვევაში მზად იყო მუშაობის დასაწყებად უახლოესი ორი კვირის განმავლობაში.

ფარდობითი სიღარიბე მოსახლეობაში იზომება ორ დონზე:

- მედიანური მოხმარების 60 პროცენტის ქვევით მყოფი მოსახლეობის წილი

- მედიანური მოხმარების 40 პროცენტის ქვევით მყოფი მოსახლეობის წილი

მედიანური მოხმარების 60% და მედიანური მოხმარების 40% სიღარიბის

ფარდობითი ზღვრებია, რომლებიც მთლიანი მოხმარების (სამომხმარებლო ხარჯების) მიხედვით მოსახლეობის განაწილების მედიანიდან აითვლება.

- მოსახლეობის მთლიანი მოხმარების განაწილების მედიანა არის მოხმარების ისეთი სიდიდე, რომ მოსახლეობის ნახევარი (50 %) მასზე ნაკლებს, ხოლო მეორე ნახევარი მასზე მეტს მოიხმარს.

- ფარდობითი სიღარიბის მაჩვენებლები გამოთვლილია შინამეურნეობის მთლიან მოხმარებაზე დაყრდნობით - შინამეურნეობის მთლიანი მოხმარება გაანგარიშებულია თითოეულ ზრდასრულ მოსახლეზე თანაცხოვრების ეფექტის გათვალისწინებით.

ქორწინება – ოჯახის შექმნის მიზნით ქალისა და მამაკაცის ნებაყოფლობითი კავშირი, რომელიც რეგისტრირებულია საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს ტერიტორიულ სამსახურში.

ქურდობა – სხვისი ქონების ფარული გატაცება.

ყაჩაღობა – თავდასხმა სხვისი ქონების დაუფლების მიზნით, დაშინების და ძალადობის გამოყენებით.

შინამეურნეობა – ადამიანთა ერთობლიობა, რომლებიც ექვემდებარებიან ერთ საცხოვრებელ ერთეულზე ერთობლივი ცხოვრების საერთო წესებს და ერთმანეთთან დაკავშირებული არიან საერთო ბიუჯეტით (მისი ნაწილით), ნათესაური ან/და არანათესაური ურთიერთობით (შინამეურნეობა შეიძლება შედგებოდეს ერთი ადამიანისგანაც).

შინამეურნეობის შემოსავლები – მოიცავს შინამეურნეობის და მისი წევრების ყველა შემოსულობას გამოსაკვლევი პერიოდის განმავლობაში. მთლიანი შემოსავალი შედგება ფულადი და არაფულადი შემოსავლებისაგან. ფულადი შემოსავლები მოიცავს შემოსავლებს დაქირავებული შრომიდან, თვითდასაქმებიდან, სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გაყიდვიდან, ქონების გაქირავებიდან, ანაბრიდან (პროცენტი), პენსიებიდან, სტიპენდიებიდან, დახმარებებიდან, უცხოეთიდან მიღებული გზავნილებიდან და საჩუქრად მიღებული ფულიდან.

შემაკავებელი ორდერი – პოლიციის უფლებამოსილი თანამშრომლის მიერ გამოცემული აქტი, რომლითაც განისაზღვრება ოჯახში ძალადობის შემთხვევაში ძალადობის მსხვერპლის დაცვის დროებითი ღონისძიებები და რომელიც გამოცემიდან 24 საათის განმავლობაში დასამტკიცებლად წარედგინება სასამართლოს. მოძალადის მიერ შემაკავებელი ორდერით გათვალისწინებული მოთხოვნების შეუსრულებლობა იწვევს პასუხისმგებლობას საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

შობადობის ასაკობრივი კოეფიციენტი - გარკვეული ასაკის ქალების მიერ გაჩენილი ბავშვების საშუალო რიცხოვნობა. გამოისახება პრომილეებში (%) და უჩვენებს ცოცხლად დაბადებულთა რიცხოვნობას შესაბამისი ასაკის 1 000 ქალზე.

შობადობის ჯამობრივი კოეფიციენტი - ერთი ქალის მიერ მთელი ცხოვრების მანძილზე (პირობითად 15-49 წლის ასაკში) ცოცხლად დაბადებული ბავშვების საშუალო რიცხოვნობა. შკვ უჩვენებს საშუალოდ რამდენ ბავშვს გააჩენდა ქალი მთელი რეპროდუქციული პერიოდის (პირობითად 15-49 წლის ასაკში) განმავლობაში ყოველ ასაკში, შობადობის იმ წლის დონის შენარჩუნების პირობებში, რომლისთვისაც გაიანგარიშება მაჩვენებელი.

ჩვილ ბავშვთა მოკვდაობის კოეფიციენტი - 1 წლამდე ასაკის გარდაცვლილ ბავშვთა რიცხოვნობა 1 000 ცოცხლად დაბადებულზე.

ცოცხლად დაბადება – ჩასახვის პროდუქტის სრულად გამოძევება ან ხელოვნურად გამოყვანა დედის ორგანიზმიდან, როდესაც პროდუქტი სუნთქავს ან ავლენს სიცოცხლის სხვა რომელიმე ნიშანს, როგორცაა გულისცემა, ქიპლარის პულსაცია, ან ჩონჩხის კუნთების ცალკეული ჯგუფების შეკუმშვა სხეულის შესაბამისი ნაწილების მოძრაობით. ყველა ასეთი პროდუქტი მიჩნეულია ცოცხლად დაბადებულად, მიუხედავად იმისა, რა ხანგრძლივობისაა ორსულობა, ქიპლარი გადაკვეთილია ან/და პლაცენტა მოცილებულია საშვილოსნოს კედელს.

ძარცვა – სხვისი ქონების აშკარა გატაცება.

სტატისტიკური პუბლიკაცია
„ქალი და კაცი საქართველოში“

ავტორთა ჯგუფი მადლობას უხდის გაეროს ქალთა ორგანიზაციას (UN WOMEN) და ნორვეგიის საგარეო საქმეთა სამინისტროს, რომელთა მხარდაჭერითაც მომზადდა პუბლიკაცია.

რედაქტორი: გოგითა თოდრაძე

პასუხისმგებელი გამომცემი: ააბა შავიშვილი
ვასილ ნაქაძე
ლია ჩარაქიშვილი

კრებულის მომზადებაში მონაწილეობდნენ:
ლია ძებინაური
დავით კუკატაძე
შორენა ნიკოლაური
მარიამ ყაველაშვილი
ირმა გვილავა
გიორგი მიქელაძე
თინათინ ქსოვრელი
მანანა ტაბატაძე
გიგა კიკორია
ნინო ზურაბიშვილი
ზაზა ნიკოლოზიშვილი
ბექა ხარებავა
ნესტან ფანცულაია
თენგიზ ცეკვაძე

დამატებითი ინფორმაციისათვის გთხოვთ დაგვიკავშირდეთ:
საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური,
თბილისი, 0180,
ცოტნე დადიანის ქ. 30
ტელ.: 236 72 10, შიდა 605/602
ფაქსი: 236 72 13
ელ. ფოსტა: INFO@GEOSTAT.GE

ვებ-გვერდი: WWW.GEOSTAT.GE

შენიშვნები

